

Cymru'r Dyfodol
Y Cynllun Cenedlaethol 2040

Datganiad i'r Senedd ar ôl craffu ar
Cymru'r Dyfodol rhwng mis Medi a mis
Tachwedd 2020

Julie James AS, y Gweinidog Tai a
Llywodraeth Leol

24 Chwefror 2021

1 Cyflwyniad

Cymru'r Dyfodol – Y Cynllun Cenedlaethol 2040

1.1 Enw ein fframwaith datblygu cenedlaethol cyntaf yw **'Cymru'r Dyfodol – Y Cynllun Cenedlaethol 2040'**. Deilliodd yr enw hwn o'r broses ymgynghori ar ddiwedd 2019 ar ôl cael sylwadau gan lawer y byddai enw mwy blaengar yn helpu i esbonio beth oedd y fframwaith datblygu cenedlaethol. Mae'r Datganiad hwn yn cyfeirio at gamau cynharach o'r broses baratoi a'r ddeddfwriaeth ac mae'n defnyddio'r enw 'fframwaith datblygu cenedlaethol' ac 'FfDC' drwyddo draw. Ystyr y cyfeiriadau at y fframwaith datblygu cenedlaethol a'r FfDC yn y datganiad hwn yw Cymru'r Dyfodol – Y Cynllun Cenedlaethol 2040.

Cefndir

1.2 Mae Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015) yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru lunio Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) sy'n nodi polisiau Llywodraeth Cymru mewn perthynas â datblygu a defnyddio tir yng Nghymru. Mae'r FfDC hefyd wedi'i nodi yn y strategaeth genedlaethol, Ffyniant i Bawb, fel elfen allweddol o ymrwymiad y Llywodraeth i sicrhau datblygu cynaliadwy a mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd.

1.3 Yn 2016, dechreuwyd ar y gwaith o baratoi'r FfDC. Datblygwyd [Datganiad Cyfranogiad y Cyhoedd](#), ymgynghorwyd arno ac fe'i cyhoeddwyd. Sefydlodd y broses 11 cam, yr amserlen a'r egwyddorion cyfranogi craidd ar gyfer paratoi'r FfDC. Datblygwyd Asesiad Cynaliadwyedd Integredig i lywio'r gwaith o baratoi'r FfDC a sicrhau bod cynaliadwyedd ac amrywiaeth o asesiadau pwysig wrth wraidd y broses o lunio cynlluniau. Mae Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd wedi sicrhau bod safleoedd sy'n rhan o'r Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol a safleoedd Ramsar o Cymru'r Dyfodol wedi'u hystyried ar bob cam o'r broses baratoi.

1.4 Mae'r ffyrdd o weithio a'r nodau a bennwyd gan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol wedi llywio'r broses o baratoi Cymru'r Dyfodol a'r polisiau a nodir ganddo

Carreg filltir bwysig i Gymru

1.5 Mae cyhoeddi Cymru'r Dyfodol yn gyflawniad sylweddol. Ers datganoli, mae Cymru wedi ennill enw da am werthfawrogi ei system gynllunio a sicrhau ei bod yn seiliedig ar werthoedd craidd cynaliadwyedd, tegwch a llesiant. Cymru yw'r wlad gyntaf yn y DU i gyhoeddi cynllun datblygu cenedlaethol. Drwy Cymru'r Dyfodol, byddwn yn adeiladu ar y sylfaen ragorol a osodwyd gan Bolisi Cynllunio Cymru ac yn parhau i weithio'n galed i greu lleoedd tecach, gwyrddach, iachach, cydnerth ac unigryw ar gyfer y genhedlaeth bresennol a chenedlaethau'r dyfodol.

Edrych tuag at y Dyfodol

1.6 Mae Cymru'r Dyfodol yn darparu fframwaith ar gyfer y camau gweithredu y mae angen inni eu cymryd nawr a thros yr 20 mlynedd nesaf. Nid yw'n rhagweld y dyfodol nac yn ceisio penderfynu beth y byddwn yn ei wneud o dan bob amgylchiad. Yn hytrach, mae'n esbonio sut y byddwn yn gwneud penderfyniadau ac yn cyflawni'r canlyniadau rydym yn anelu atynt ac yn disgrifio rôl y rhanbarthau, awdurdodau lleol, rhanddeiliaid a chymunedau wrth lunio'r dyfodol.

Diolch

1.7 Fi yw'r trydydd Gweinidog Cymru i fod yn gyfrifol am Cymru'r Dyfodol ac mae'n briodol cydnabod y gwaith a wnaed gan Carl Sargeant a Lesley Griffiths AS i lywio a llunio'r FfDC yn ystod ei gamau cynnar.

1.8 Mae pob ochr i'r Senedd wedi gwneud cyfraniad gwerthfawr at fersiwn derfynol Cymru'r Dyfodol. Mae'r [Adroddiad Ymgynghori ar y FfDC drafft](#) a'r Datganiad hwn yn nodi'n fanwl argymhellion y Senedd a'r ffordd y maent wedi newid Cymru'r Dyfodol yn uniongyrchol er gwell.

1.9 Mae amrywiaeth eang o unigolion, sefydliadau, rhanddeiliaid, busnesau, elusennau a grwpiau diddordeb wedi cyfrannu at y broses o ddatblygu Cymru'r Dyfodol. Mae llawer o bobl wedi rhoi o'u hamser a'u harbenigedd, wedi mynd i ddigwyddiadau, wedi ymateb i ymgynghoriadau, wedi rhannu syniadau ac wedi herio'r broses pan ofynnwyd iddynt wneud hynny.

1.10 Hoffwn ddiolch i bawb sydd wedi cyfrannu at Cymru'r Dyfodol. Edrychaf ymlaen at y trafodaethau a'r dadleuon sydd i ddod wrth inni weithio tuag at greu'r dyfodol y dymuna ei weld.

Diben y Datganiad hwn

1.11 Yn unol ag Adrannau 60B (4) (a) a (b) a 60B (6) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015), mae'r Datganiad hwn yn esbonio sut rwyf wedi ystyried y penderfyniadau a'r argymhellion a wnaed gan y Senedd yn ystod cyfnod ystyried 60 diwrnod y Senedd rhwng 21 Medi a 26 Tachwedd 2020.

2 Gwaith Craffu'r Senedd

2.1 Mae Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015) yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion osod y FfDC drafft ac adroddiad sy'n crynhoi sut yr ystyriwyd yr ymatebion i'r ymgynghoriad arno, gerbron y Senedd am gyfnod craffu o 60 diwrnod. Gosodwyd y dogfennau hyn (ynghyd â dogfennau cysylltiedig) gerbron y Senedd ar 21 Medi 2020. Er mwyn cefnogi'r broses graffu, cyhoeddwyd fersiwn o Cymru'r Dyfodol, a oedd yn cynnwys y newidiadau arfaethedig, ac amlinelliad o'r dull monitro arfaethedig, hefyd.

2.2 Rwyf wedi ystyried pob un o benderfyniadau ac argymhellion y Senedd a nodir y rhain isod.

Dadleuon y Senedd

2.3 Cynhaliwyd dwy ddadl ar Cymru'r Dyfodol gan y Senedd.

Dadl: Y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol

29 Medi 2020

Cynigydd – Rebecca Evans (Gŵyr)

Cynnig

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol, a osodwyd ar 21 Medi 2020.
2. Yn cydnabod yr ymgysylltu a'r ymgynghori helaeth a fu dros y pedair blynedd ddiwethaf sydd wedi cyfrannu at y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol.
3. Yn cytuno bod y fframwaith ar gyfer y pedwar rhanbarth a'r polisïau yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn rhoi arweiniad i awdurdodau cynllunio ac eraill wrth lunio a gwneud lleoedd da.
4. Yn cytuno bod y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol cyntaf yn gosod sylfaen gadarn ar gyfer gwneud penderfyniadau cynllunio strategol cadarnhaol sy'n mynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd, yn annog datgarboneiddio ac yn hyrwyddo llesiant;

5. Yn cytuno y bydd cyhoeddi Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn helpu i gefnogi adferiad cryf o COVID-19.

Penderfyniad y Senedd

O blaid	30
Ymatal	0
Yn erbyn	24
Cyfanswm	54

Ystyried y Penderfyniad

Nodaf, wrth gwrs, y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol a osodais gerbron y Senedd.

Croesawaf y ffaith bod y Senedd wedi cydnabod yr ymgysylltu a'r ymgynghori helaeth sydd wedi helpu i ddatblygu ein fframwaith datblygu cenedlaethol cyntaf. Mae'n bwysig nodi ein diolch i bawb a gyfranogodd ac mae adran agoriadol y datganiad hwn yn gwneud hynny.

Croesawaf gefnogaeth y Senedd i'r ôl troed 4 rhanbarth a'r arweiniad cryf a ddarperir gan y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Felly, ni fyddaf yn newid nifer na chyfansoddiad y rhanbarthau yn fersiwn derfynol Cymru'r Dyfodol.

Croesawaf y ffaith bod y Senedd yn cytuno bod y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol cyntaf yn gosod sylfaen gadarn ar gyfer gwneud penderfyniadau cynllunio strategol cadarnhaol er mwyn helpu i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd, annog datgarboneiddio a hyrwyddo llesiant. Felly, nid oes angen gwneud unrhyw newid penodol i'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn sgil y penderfyniad hwn.

Croesawaf y ffaith bod y Senedd yn cytuno y bydd y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn helpu i gefnogi adferiad cryf o COVID-19. Er mwyn atgyfnerthu'r gefnogaeth hon ymhellach a hefyd mewn ymateb i argymhellion y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig, rwyf wedi cryfhau Pennod 2 yn fersiwn derfynol Cymru'r Dyfodol mewn perthynas â COVID-19. Mae'r tabl yn atodiad 1 yn nodi manylion y newid hwn.

Dadl y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol

25 Tachwedd 2020

Cynigydd Mike Hedges (Dwyrain Abertawe)

Cynnig

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol drafft, a osodwyd ar 21 Medi 2020.
2. Yn nodi, yn unol ag Adran 3 o Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015, fod cyfnod ystyried 60 diwrnod y Senedd wedi dechrau ar y diwrnod y gosodwyd drafft y Fframwaith yn y Senedd.
3. Yn nodi, yn unol ag Adran 3 o Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015, fod yn rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i unrhyw benderfyniad a basiwyd gan y Senedd ac unrhyw argymhelliad a wnaed gan un o bwyllgorau'r Senedd mewn perthynas â'r drafft yn ystod y cyfnod hwnnw o 60 diwrnod.

Penderfyniad y Senedd

O blaid	41
Ymatal	3
Yn erbyn	9
Cyfanswm	53

Ystyried y Penderfyniad

Nodaf, wrth gwrs, y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol a osodais gerbron y Senedd a chyfnod ystyried 60 diwrnod y Senedd a ddechreuodd ar y diwrnod y gosodwyd drafft y Fframwaith gerbron y Senedd.

Yn unol ag Adrannau 60B (4) (a) a (b) a 6B (6) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015), mae'r Datganiad hwn yn esbonio sut rwyf wedi ystyried y penderfyniadau a'r argymhellion a wnaed gan y Senedd yn ystod cyfnod ystyried 60 diwrnod y Senedd.

Pwyllgorau'r Senedd

2.4 Ystyriodd dau o bwyllgorau'r Senedd y FfDC yn ystod y cyfnod craffu, sef y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig a'r Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu.

Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig

2.5 Cynhaliodd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig sesiynau ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol er mwyn cefnogi ei waith craffu.

2.6 Ar 15 Hydref 2020, mynychais i sesiwn gyda'm swyddogion.

2.7 Ar 5 Tachwedd, cymerodd y pwyllgor dystiolaeth gan Dr Roisin Wilmott OBE, Cyfarwyddwr Cymru a Gogledd Iwerddon, Sefydliad Cynllunio Trefol Brenhinol Cymru; Dr Neil Harris, Uwch Ddarlithydd, Ysgol Daearyddiaeth a Chynllunio, Prifysgol Caerdydd; Hêdd Roberts, Pennaeth Datrysiadau Cwsmeriaid, Trawsyradau Trydan, y Grid Cenedlaethol; Eleri Davies, Pennaeth Consents UK, Ynni Gwynt ar y Tir, RWE Renewables; a Rhys Wyn Jones, Cyfarwyddwr, Renewables UK Cymru.

2.8 Cafodd y pwyllgor [gyflwyniadau ysgrifenedig](#) gan amrywiaeth o randdeiliaid.

2.9 Anfonwyd [adroddiad](#) ataf yn nodi sut roedd y pwyllgor wedi ystyried y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol, y sylwadau a'r dystiolaeth yr oedd wedi'u cael a 26 o argymhellion. Rwyf wedi adolygu ac wedi ystyried yr adroddiad llawn. Mae Atodiad 1 yn nodi pob argymhelliad mewn tabl, yr ystyriaeth a roddais iddo a'r newidiadau rwyf wedi'u gwneud i fersiwn derfynol Cymru'r Dyfodol o ganlyniad i'r ystyriaeth hon.

Y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu

2.10 Cynhaliodd y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu sesiwn ar 5 Tachwedd 2020 er mwyn cefnogi ei waith craffu. Cymerwyd tystiolaeth gan Dyfan Sion o Gomisiwn y Gymraeg; Dylan Foster-Evans o Gymdeithas Enwau Lleoedd Cymru a Robot Idris o Gymdeithas yr Iaith.

2.11 Anfonwyd [llythyr](#) ataf yn nodi'r materion roedd y pwyllgor wedi'u trafod ac wedi cymryd tystiolaeth arnynt a phedwar argymhelliad. Rwyf wedi bwrw golwg dros y llythyr ac wedi ei ystyried yn ei gyfanrwydd. Mae Atodiad 2 yn nodi mewn tabl bob argymhelliad, yr ystyriaeth a roddais iddo a'r newidiadau rwyf wedi'u gwneud i fersiwn derfynol Cymru'r Dyfodol o ganlyniad i'r ystyriaeth hon.

3 Newidiadau Eraill

3.1 Yn ogystal â'r newidiadau a nodir yn atodiadau 1 a 2 i'r datganiad hwn, rwyf wedi gwneud newidiadau eraill i fersiwn derfynol Cymru'r Dyfodol. Nodir y rhain yn Atodiad 3.

4 Asesiadau

4.1 Rwyf wedi diweddarau'r Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd er mwyn ystyried y newidiadau a nodir yn y datganiad hwn. Mae'r ddwy ddogfen, Crynodeb Annhechnegol o'r Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig a Datganiad ar ôl Cyhoeddi wedi'u cyhoeddi ochr yn ochr â Cymru'r Dyfodol.

5 Y Camau Nesaf

Y Gwaith sydd o'n Blaenau

5.1 Mae'n bwysig nad ystyrir mai cyhoeddi Cymru'r Dyfodol yw diwedd y broses. O'r diwrnod y caiff ei gyhoeddi, bydd Cymru'r Dyfodol yn rhan o'r cynllun datblygu i Gymru gyfan a bydd yn berthnasol i'r broses o benderfynu ar bob cais cynllunio. Bydd creu'r dyfodol a'r lleoedd y mae Cymru'r Dyfodol yn dymuno eu gweld yn cynnwys amrywiaeth eang o bobl.

5.2 Ar gyfer Llywodraeth Cymru, byddwn yn sicrhau bod strategaeth ofodol ac amcanion Cymru'r Dyfodol yn helpu i lywio ein polisi a'n penderfyniadau gwario. Bellach, mae gennym strategaeth ofodol genedlaethol er mwyn helpu i gydgyssylltu ein camau gweithredu, canolbwyntio ein buddsoddiadau a rhoi cyd-destun i strategaethau sy'n datblygu. Bydd rhoi Cymru'r Dyfodol ar waith yn flaenoriaeth allweddol.

5.3 Mae Cymru'r Dyfodol yn grymuso awdurdodau lleol i ddatblygu haen ranbarthol gwaith cynllunio a pharhau â gwaith da cynlluniau datblygu lleol ledled Cymru.

5.4 Ar gyfer y sector preifat, mae Cymru'r Dyfodol yn rhoi sicrwydd ynglŷn ag ardaloedd twf cenedlaethol a rhanbarthol a'r canlyniadau yr hoffem weld datblygiadau newydd yn eu cyflawni. Mae ganddo ran fawr i'w chwarae wrth lunio ein lleoedd a darparu seilwaith, tai, gwasanaethau, swyddi ac ynni.

5.5 Ar gyfer cymunedau ac unigolion, mae Cymru'r Dyfodol yn cynnig gweledigaeth glir o Gymru decach a mwy cynaliadwy sy'n canolbwyntio ar lesiant pawb. Rwy'n

annog pawb i gymryd rhan yn y broses o baratoi'r cynlluniau datblygu rhanbarthol a lleol ar gyfer eu hardaloedd a gwneud yn siŵr bod eu llais yn cael ei glywed wrth gynllunio'r dyfodol.

Cynllun Byw

5.6 Nid wyf yn bwriadu i Cymru'r Dyfodol fod yn gynllun digyfnewid.

5.7 Cynllun strategol hirdymor ydyw. Mae wedi deillio o broses hir o asesu, dadansoddi, ymgysylltu ac ymgynghori. Fel gyda phob cynllun datblygu, bwriedir darparu fframwaith yn y tymor canolig a'r hirdymor, er mwyn rhoi amser a sicrwydd ar gyfer y penderfyniadau strategol pwysig y byddwn yn eu gwneud. Rwy'n hyderus mai'r strategaeth ofodol a'r canlyniadau yn Cymru'r Dyfodol yw'r rhai cywir ac mai hwy fydd y rhai cywir ar gyfer tymor y Senedd hon a thymhorau'r Senedd yn y dyfodol.

5.8 Rwy'n ymrwymedig i ddeall pa effaith y mae Cymru'r Dyfodol yn ei chael. Byddaf yn sicrhau bod y cynllun yn cael ei [fonitro](#) yn briodol a'n bod yn deall sut mae ei bolisiâu yn cael eu cyflawni a'r effaith y maent yn ei chael. Bydd digwyddiadau ac amgylchiadau yn newid bob amser ac mae'n bwysig ein bod yn myfyrio'n rheolaidd ar yr amodau cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd sy'n effeithio ar Gymru.

5.9 Drwy waith monitro ac adolygu a thrwy ddeall yr hyn y mae'n ei ddweud wrthym, byddaf yn sicrhau ein bod yn parhau i ganolbwyntio ar Cymru'r Dyfodol, ei bolisiâu a'r ffordd y mae'n cael ei roi ar waith a'n bod yn cymryd y camau sydd eu hangen i lywio'r gwaith o'i gyflawni.

Atodiad 1 – Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig

Argymhelliad / Casgliad		Ymateb Llywodraeth Cymru	
		Derbyn / Gwrthod	Y Newid a Wnaed
1	Dylai Cymru'r Dyfodol nodi'n benodol yr angen am berthynas ddwyochrog ac ailadroddol rhwng Cynlluniau Datblygu Strategol a bargeinion twf dros amser.	<p>Derbyn</p> <p>Mae'r testun ategol i bolisi 19, 'Bargeinion Twf a Fframweithiau Economaidd Rhanbarthol' yn ymdrin â'r gydberthynas bwysig rhwng bargeinion twf, Fframweithiau Economaidd Rhanbarthol a Chynlluniau Datblygu Strategol (CDSau). Mae'r gydberthynas rhwng y tair elfen yn bwysig, yn enwedig dros amser wrth i gynlluniau gael eu paratoi a'u diweddarau, a chaiff Cymru'r Dyfodol ei ddiwygio i gynnwys y pwynt hwn.</p>	<p>Testun o dan bolisi 19 o dan 'Bargeinion Twf a Fframweithiau Economaidd Rhanbarthol'</p> <p>Ychwanegir paragraff terfynol newydd at yr adran. Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>'Dros amser wrth i fargeinion twf gael eu datblygu a'u cyflawni, Fframweithiau Economaidd Rhanbarthol gael eu paratoi a'u diweddarau a Chynlluniau Datblygu Strategol gael eu mabwysiadu a'u hadolygu, bydd y gydberthynas rhwng y tri ohonynt yn un cilyddol ac iteraidd. Mae'n bwysig, yn y dyfodol, y bydd y tair elfen yn parhau i gael eu llywio gan ei gilydd a chefnogi ei gilydd er mwyn sicrhau dull gweithredu cydgysylltiedig ac effeithiol.'</p>
2	Dylai Polisi 6 gynnwys eiddo preswyl yn y rhestr o gyfleusterau y mae'n	<p>Derbyn</p> <p>Derbynnir yr egwyddor bod canol trefi yn lleoliadau priodol i ddatblygiadau preswyl.</p>	<p>Testun o dan Bolisi 6</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p>

<p>rhaid eu lleoli yng nghanol trefi a dinasoedd.</p>	<p>Fodd bynnag, nid oes modd lleoli'r holl dai yng nghanol trefi, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig.</p> <p>Un o themâu allweddol Cymru'r Dyfodol yw y dylid cyfeirio twf a gweithgarwch adfywio at ardaloedd trefol ac, yn arbennig, yng nghanol trefi a dinasoedd ac o'u hamgylch. Dyma'r sail i'r strategaeth ofodol ac mae'n thema allweddol sydd wrth wraidd llawer o'r polisiau ategol.</p> <p>Mae Polisi 6, 'Rhoi Canol Trefi yn Gyntaf', yn canolbwyntio ar gyfeirio datblygiadau amhreswyl at ganol trefi a dinasoedd. Yn benodol, mae'n canolbwyntio ar gyfleusterau masnachol, manwerthu, addysg, iechyd, hamdden a gwasanaethau cyhoeddus a fydd yn gwasanaethu tref, dinas neu ddalgylch rhanbarth cyfan. Dyma'r cyfleusterau y dylid eu lleoli yn yr ardaloedd mwyaf hygyrch, lle y gall pawb eu cyrraedd yn hawdd ar droed, ar feic neu ar drafnidiaeth gyhoeddus.</p> <p>Yn hytrach, hyrwyddir lleoli datblygiadau preswyl ym Mholisi 2, 'Llywio Twf ac Adfywio Trefol – Creu Lleoedd Strategol'. Mae hwn yn hyrwyddo canolbwyntio gwaith datblygu yng nghanol trefi, gan gynnwys lleoli cartrefi o fewn pellter cerdded i gyfleusterau lleol a thrafnidiaeth gyhoeddus. Caiff Cymru'r</p>	<p>Mae egwyddor 'Rhoi Canol Trefi yn Gyntaf' wedi hen ymsefydlu mewn polisi cynllunio mewn perthynas â datblygiadau manwerthu. Fodd bynnag, gall gwaith cynllunio da ein helpu i ailystyried dyfodol canol trefi a dinasoedd, sy'n symud i ffwrdd o'u rolau manwerthu traddodiadol. Mae effaith COVID-19 ar y sector manwerthu yn sbardun pellach i wneud canol trefi yn fwy amlswyddogaethol. Mae canol trefi yn dal yn ganolbwyntiau pwysig i gymunedau ac, yn fwyfwy, maent yn dod yn lleoedd i fyw ynddynt, yn ganolfannau gweithgarwch cymunedol a diwylliannol ac yn ffocws i wasanaethau cyhoeddus megis iechyd ac addysg. Maent yn fwy nag ardaloedd manwerthu dynodedig.</p> <p>Canol trefi yw rhannau mwyaf hygyrch ein trefi a dylent fod yn ffocws i dwf ac adfywio. Yn ogystal â datblygiadau amhreswyl, mae canol trefi yn lleoliad priodol i gartrefi newydd. Mae Polisi 2 yn darparu'r sail i awdurdodau cynllunio lleol gefnogi dwysáu yng nghanol trefi ac o'u hamgylch. Bydd hyn yn helpu i sicrhau dyfodol canol ein trefi ac yn cynnig cyfleoedd ar gyfer gwaith datblygu ar raddfa fach, gan gynnwys tai newydd a datblygiadau defnydd cymysg.</p> <p>Dylid lleoli cyfleusterau masnachol, manwerthu, addysg, iechyd, hamdden a gwasanaethau cyhoeddus newydd sylweddol yng nghanol trefi a dinasoedd. Mae'r polisi hwn yn gymwys i ddatblygiadau sylweddol, y gellir eu diffinio'n fras fel cyfleuster a fydd yn gwasanaethu tref, dinas neu ddalgylch rhanbarth cyfan. Mater i awdurdodau</p>
---	--	--

		<p>Dyfodol ei ddiwygio er mwyn tynnu sylw at y cymorth sydd ar gael ar gyfer lleoli datblygiadau preswyl yng nghanol trefi ac o'u hamgylch.</p>	<p>cynllunio yw penderfynu a fydd datblygiad yn un sylweddol. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi gofynion pellach o dan 'Rhoi Canol Trefi yn Gyntaf' ar gyfer datblygiadau manwerthu.</p> <p>Anogir awdurdodau cynllunio i ddilyn trywydd tebyg ar gyfer datblygiadau bach. Mae'n bwysig bod cyfleusterau lleol a chartrefi yn rhan o gymdogaethau defnydd cymysg, cerddadwy, yn enwedig mewn canolfannau lleol neu'n agos atynt yn unol â pholisi 2.</p>
3	<p>Dylai Cymru'r Dyfodol nodi sut y bydd y strategaeth y mae'n ei hamlinellu yn hyrwyddo'r amcanion sydd yn Ffyniant i Bawb a'r cynigion sydd yn Dyfodol Gweithgynhyrchu i Gymru.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn cyfeirio at Ffyniant i Bawb: cynllun gweithredu ar yr economi, ac yn adlewyrchu ac yn cefnogi ei nodau drwy'r ddogfen gyfan. Er mwyn deall yn llawn sut mae Cymru'r Dyfodol mynd i'r afael â'r economi, mae angen ei ddarllen yn ei gyfanrwydd.</p> <p>Fodd bynnag, cytunir y gellir nodi'r cysylltiadau rhwng Cymru'r Dyfodol a'r cynllun gweithredu ar yr economi yn gliriach ac ychwanegir paragraff newydd at Cymru'r Dyfodol i'r perwyl hwn.</p> <p>Ar hyn o bryd, mae Dyfodol Gweithgynhyrchu i Gymru yn ymgynghoriad sydd wedi cau. Er yr ystyrir bod Cymru'r Dyfodol eisoes yn adlewyrchu llawer o brif</p>	<p><i>Pennod 1 o dan y pennawd 'Sut mae'r FfDC yn cyd-fynd â pholisi ehangach Llywodraeth Cymru?'</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Mae nifer o strategaethau a pholisïau Llywodraeth Cymru wedi llywio a helpu i greu Cymru'r Dyfodol, gan gynnwys Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru, y Strategaeth Drafnidiaeth, Ffyniant i Bawb: Cynllun Gweithredu ar yr Economi, y Polisi Cenedlaethol ar Adnoddau Naturiol a Chynllun Carbon Isel Cymru.</p> <p><i>Pennod 1 o dan y pennawd 'Cymru'r Dyfodol a....'</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Mae'r Cynllun Gweithredu ar yr Economi yn helpu i gyflawni Ffyniant i Bawb – strategaeth genedlaethol Cymru. Mae'n nodi gweledigaeth ar gyfer twf</p>

		<p>nodau 'Dyfodol Gweithgynhyrchu i Gymru', nid yw wedi cael ei gynnwys yn Cymru'r Dyfodol y tro hwn am fod gwaith ar y fersiwn derfynol yn dal i fynd rhagddo.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn cefnogi economi carbon isel a datgarboneiddio diwydiant. Mae'n cefnogi twf ynni cynaliadwy ac adnewyddadwy er mwyn helpu i gyflawni'r nod hwn. Mae'n cydnabod pwysigrwydd arloesedd, ymchwil a datblygu a gefnogir gan bartneriaeth cyhoeddus-preifat ac academaidd er mwyn helpu i ddatblygu syniadau newydd.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu gweithgynhyrchu uwch ym mhob un o'r pedwar rhanbarth gan roi enghreifftiau o sectorau lle mae hyn yn digwydd ar hyn o bryd. Mae'n cydnabod bod swyddi hyfedr sy'n talu cyflogau da yn sicrhau mwy o ffyniant.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn nodi ac yn cefnogi sectorau uwch-dechnoleg newydd a fydd yn creu ffyniant a chyfoeth yn y dyfodol megis deallusrwydd artiffisial, technoleg ddigidol, dulliau teithio newydd a thanwyddau newydd, awtomeiddio a roboteg, a thechnolegau adnewyddadwy.</p>	<p>cynhwysol sy'n seiliedig ar sylfeini cadarn, diwydiannau'r dyfodol a rhanbarthau cynhyrchiol. Ei nod yw meithrin cydnerthedd a diogelu'r economi at y dyfodol. Mae'r cynllun yn canolbwyntio cymorth cyllid ar fusnesau sy'n cyd-fynd ag amcanion datgarboneiddio, sy'n arloesol ac yn entrepreneuriaidd, sy'n awyddus i allforio a mewforio, sy'n helpu i feithrin sgiliau ac yn cefnogi cyflogaeth o ansawdd uchel, ac sy'n cefnogi awtomeiddio, ymchwil a datblygu a digideiddio. Mae'r Cynllun yn nodi sectorau thematig cenedlaethol a sectorau sylfaenol. Mae sectorau thematig yn cynnwys gweithgynhyrchu gwerth uchel, gwasanaethau y gellir eu masnachu (e.e. gwerthu gwasanaethau ar-lein) a galluogwyr (ysgogwyr cystadleurwydd allweddol e.e. sectorau digidol neu adnewyddadwy). Tra bod sectorau sylfaenol yn cynnwys twristiaeth, bwyd, manwerthu a gofal. Mae'r Cynllun hefyd yn cyflwyno model datblygu economaidd newydd sy'n canolbwyntio ar y rhanbarthau.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn cefnogi nodau'r Cynllun Gweithredu ar yr Economi ac yn helpu i'w cyflawni. Mae Cymru'r Dyfodol yn gwneud y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cefnogi economi carbon isel a datgarboneiddio diwydiant, a thwf ynni cynaliadwy ac adnewyddadwy • cefnogi lleoli defnyddiau tir economaidd yn gynaliadwy
--	--	---	--

		<p>Cefnogir yr economi sylfaenol yn gryf hefyd a chyfeirir ati yn Cymru'r Dyfodol drwyddo draw.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn cydnabod pwysigrwydd datblygu seilwaith er mwyn diwallu anghenion yr economi a'r diwydiant gweithgynhyrchu yn y dyfodol ac mae'n cynnwys polisiau ar gyfathrebu digidol, ynni a thrafnidiaeth.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • cefnogi twf arloesedd, ymchwil a datblygu, a chysylltiadau gwell rhwng addysg uwch a diwydiannau preifat • cefnogi datblygu gweithgynhyrchu uwch ym mhob rhanbarth • cydnabod pwysigrwydd sectorau allweddol y dyfodol megis peirianeg uwch, technolegau adnewyddadwy, Deallusrwydd Artiffisial, trafndiaeth, awtomeiddio ac arloesi digidol • cefnogi'r economi sylfaenol ac yn nodi dull rhanbarthol ac isranbarthol o ddatblygu'r economi a gyflawnir drwy Gynlluniau Datblygu Strategol a Chynlluniau Datblygu Lleol • cefnogi datblygu seilwaith, gan gynnwys trafndiaeth, ynni a chyfathrebu digidol.
4	<p>Dylai polisiau ar gyfer Ardaloedd Twf Cenedlaethol nodi'r clystyrau a'r sectorau sy'n bwysig i bob rhanbarth.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Ystyrir mai'r ffordd orau o ddatblygu strategaethau ar sectorau a chlystyrau yw drwy gydweithio ar lefel ranbarthol a lleol drwy CDSau a CDLlau, Fforymau Economaidd Rhanbarthol a rhaglenni partneriaeth cyhoeddus-preifat.</p> <p>Fodd bynnag, cytunir y dylid diwygio testun Cymru'r Dyfodol er mwyn egluro'r safbwynt hwn.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn nodi sectorau sy'n bwysig i bob rhanbarth a lle mae cyfle i</p>	<p>Testun o dan bolisi 21</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Dylai'r Cynllun Datblygu Strategol gael ei lywio gan Fargen Twf Gogledd Cymru a hwyluso'r gwaith o'i chyflawni a sicrhau cymorth i greu rhanbarth deallus, cadarn a chysylltiedig. Bydd yn darparu fframwaith ar gyfer gwneud y penderfyniadau lleoli strategol a fydd yn helpu i gyflawni uchelgeisiau hirdymor y Fargen Twf mewn perthynas â thai, twf economaidd, gwasanaethau allweddol a seilwaith hanfodol. Dylai'r Cynllun Datblygu Strategol hefyd ystyried pwysigrwydd sectorau economaidd allweddol ledled y rhanbarth. Dylai hefyd gydnabod cyfleoedd i</p>

		<p>sicrhau twf pellach. At hynny, ceir elfennau cryf o glystyru sy'n digwydd mewn gwahanol rannau o Gymru lle mae gan sectorau penodol gynrychiolaeth gref, er enghraifft ym meysydd gweithgynhyrchu uwch, ymchwil a datblygu ynni a datblygu lled-ddargludyddion cyfansawdd.</p> <p>Mae PCC yn cydnabod pwysigrwydd clystyru ac yn nodi y dylai polisiâu cynlluniau datblygu nodi rhwydweithiau a chlystyrau posibl. Dylai cynlluniau datblygu hefyd gydnabod y cysylltiadau seilwaith trafniadaeth, amgylcheddol a thelathrebu cysylltiedig sydd eu hangen i gefnogi'r rhwydweithiau a'r clystyrau hyn.</p>	<p>ddatblygu clystyrau economaidd, lle mae busnesau yn dewis lleoli eu hunain yn agos at ei gilydd er budd pawb a lle mae angen buddsoddi ymhellach mewn seilwaith er mwyn cefnogi hyn.</p> <p><i>Testun o dan bolisi 26</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Dylai dull rhanbarthol o gynllunio, wedi'i atgyfnerthu, gael ei lywio gan Fargen Twf y Canolbarth a cheisio hwyluso'r gwaith o'i gyflawni. Dylai Cynllun Datblygu Strategol ddarparu fframwaith ar gyfer gwneud y penderfyniadau lleoli strategol a fydd yn helpu i gyflawni uchelgeisiau hirdymor y Fargen Twf mewn perthynas â thai, twf economaidd, gwasanaethau allweddol a seilwaith hanfodol. Dylai hefyd ystyried sut y gall sectorau economaidd traddodiadol a newydd gael eu cefnogi ledled y Canolbarth a bod yn agored i archwilio rôl mathau newydd o ardaloedd cyflogaeth yn ogystal â'r rhai sy'n bodoli ar hyn o bryd. Dylai hefyd gydnabod cyfleoedd i ddatblygu clystyrau economaidd, lle mae busnesau yn dewis lleoli eu hunain yn agos at ei gilydd er budd pawb a lle mae angen buddsoddi ymhellach mewn seilwaith er mwyn cefnogi hyn. Dylai Cynllun Datblygu Strategol ystyried y potensial i ehangu a thyfu sectorau rhanbarthol allweddol, gan gynnwys amddiffyn a diogelwch, iechyd anifeiliaid a milfeddygaeth, biodechnoleg ac amaethdechnoleg. Mae dealltwriaeth o'r mathau o safleoedd a'r</p>
--	--	---	---

			<p>seilwaith y bydd eu hangen ar y sectorau hyn yn y dyfodol yn bwysig a dylai fanteisio ar botensial asedau rhanbarthol allweddol, megis Campws Arloesi a Menter Aberystwyth.</p> <p><i>Testun o dan bolisi 29</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Bydd y Fframwaith Economaidd Rhanbarthol, a gaiff ei lunio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol, cymunedau, busnesau a rhanddeiliaid allweddol, yn nodi'r blaenoriaethau ar gyfer datblygu economaidd rhanbarthol yn y dyfodol. Mae gan y system gynllunio, drwy ei Chynlluniau Datblygu Strategol a Lleol a'r penderfyniadau a wna, rôl bwysig i'w chwarae wrth greu'r lleoedd sy'n cefnogi ac yn atgyfnerthu'r economi ranbarthol. Dylai'r Cynllun Datblygu Strategol gael ei lywio gan Fargen Ddinesig ~~Dinas-Ranbarth~~ Bae Abertawe a'r Strategaeth Adfywio Economaidd a dylai sicrhau y caiff penderfyniadau lleoliadol allweddol ynghylch safleoedd tai a chyflogaeth, gwasanaethau allweddol a seilwaith hanfodol eu cynllunio er mwyn cefnogi buddsoddiad a phrosiectau ledled y rhanbarth ac elwa arnynt. Dylai'r Cynllun Datblygu Strategol hefyd ystyried sut y gall sectorau economaidd traddodiadol a newydd gael eu cefnogi a bod yn agored i archwilio rôl mathau newydd o ardaloedd cyflogaeth yn ogystal â'r rhai sy'n bodoli ar hyn o bryd. Dylai hefyd</p>
--	--	--	---

			<p>gydnabod cyfleoedd i ddatblygu clystyrau economaidd, lle mae busnesau yn dewis lleoli eu hunain yn agos at ei gilydd er budd pawb a lle mae angen buddsoddi ymhellach mewn seilwaith er mwyn cefnogi hyn.</p> <p>Testun o dan bolisi 33</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Mae rhanbarth y De-ddwyrain yn cyfrif am 51% o gyfanswm allbwn economaidd economi Cymru. Bydd y Fframwaith Economaidd Rhanbarthol, a gaiff ei lunio gan Lywodraeth Cymru mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol, cymunedau, busnesau a rhanddeiliaid allweddol, yn nodi'r blaenoriaethau ar gyfer datblygu economaidd rhanbarthol yn y dyfodol. Bydd gan y system gynllunio, drwy Gynlluniau Datblygu Strategol a Lleol a'r penderfyniadau a wna, rôl bwysig i'w chwarae wrth greu'r lleoedd sy'n cefnogi ac yn atgyfnerthu'r economi ranbarthol. Mae Bargaen Ddinesig Dinas-Ranbarth Caerdydd wedi gwneud cynnydd o ran datblygu ac atgyfnerthu dull gweithredu rhanbarthol. Dylai'r Cynllun Datblygu Strategol gael ei lywio gan Fargen Ddinesig Dinas-Ranbarth Caerdydd a dylai sicrhau y caiff penderfyniadau lleoliadol allweddol ynghylch safleoedd tai a chyflogaeth, gwasanaethau allweddol a seilwaith hanfodol eu cynllunio er mwyn cefnogi</p>
--	--	--	---

			<p>buddsoddiad a phrosiectau ledled y rhanbarth ac elwa arnynt. Dylai'r Cynllun Datblygu Strategol hefyd ystyried sut y gall sectorau economaidd traddodiadol a newydd gael eu cefnogi a bod yn agored i archwilio rôl mathau newydd o ardaloedd cyflogaeth yn ogystal â'r rhai sy'n bodoli ar hyn o bryd. Dylai hefyd gydnabod cyfleoedd i ddatblygu clystyrau economaidd, lle mae busnesau yn dewis lleoli eu hunain yn agos at ei gilydd er budd pawb a lle mae angen buddsoddi ymhellach mewn seilwaith er mwyn cefnogi hyn.</p>
5	<p>Dylid diwygio Cymru'r Dyfodol i gynnwys rhagor o ganllawiau lleoliadol ynghylch mynd i'r afael â diboblogi gwledig.</p>	<p>Gwrthod</p> <p>Mae diboblogi yn fater pwysig mewn rhannau o Gymru. Canlyniad amrywiaeth eang o ffactorau cymdeithasol ac economaidd ydyw ac nid yw'n fater y gall y system gynllunio fynd i'r afael ag ef ar ei phen ei hun.</p> <p>Mae gan ddull gweithredu hirdymor cynlluniau datblygu, sy'n seiliedig ar dystiolaeth, rôl bwysig i'w chwarae o ran nodi ac ystyried anghenion cymunedau sy'n wynebu diboblogi; a darparu fframwaith ar gyfer y ffordd y dylai'r cymunedau hyn newid mewn ymateb i ddiboblogi.</p> <p>Polisi 4 – mae Cefnogi Cymunedau Gwledig yn ei gwneud yn ofynnol i CDSau a CDLIau</p>	<p>Nid oes angen gwneud unrhyw newid.</p>

		<p>nodi anghenion eu cymunedau gwledig, gan gynnwys ymateb i broblem diboblogi. Polisi 5 – mae Cefnogi'r Economi Wledig yn ei gwneud yn ofynnol i CDSau a CDLlau gynllunio'n gadarnhaol i ddiwallu anghenion eu heconomïau gwledig.</p> <p>Y ffordd orau o fynd i'r afael â phroblem diboblogi yw drwy weithio ar lefel ranbarthol a lleol, lle mae gwybodaeth leol, ymgysylltu lleol a chymunedau lleol yn y sefyllfa orau i lywio ymateb y cynllun datblygu. Mae Polisi 4 yn grymuso ACLlau ac yn eu helpu i fynd i'r afael â'r broblem hon.</p> <p>Gallai problem diboblogi hefyd fod yn un ddynamig, yn enwedig yn lleol dros amser. Efallai y bydd patrymau poblogaeth yn dechrau newid mewn ymateb, er enghraifft, i broblemau megis pandemig COVID-19 ac awydd cynyddol pobl i fyw mewn ardaloedd gwledig. Unwaith eto, cynlluniau rhanbarthol a lleol sydd yn y sefyllfa orau i ddeall y problemau hyn a chynllunio ar eu cyfer.</p> <p>Rôl Cymru'r Dyfodol yw sicrhau bod yr haenau cynllunio mwyaf priodol yn nodi'r broblem ac yn mynd i'r afael â hi. Nid ystyrir ei bod yn briodol nac yn angenrheidiol i Cymru'r Dyfodol achub y blaen ar y dull gweithredu manylach a mwy effeithiol hwn.</p>	
--	--	--	--

		Bydd fersiwn wedi'i diweddarau o PCC yn cael ei chyhoeddi ar yr un diwrnod â Cymru'r Dyfodol. Caiff ei diwygio i'w gwneud yn ofynnol i ACLlau ystyried sut y gall y penderfyniadau polisi a wnânt helpu i ddatblygu cymunedau gwledig mwy cytbwys o ran oedran drwy gadw a denu pobl iau.	
6	Dylai Polisi 19 nodi goblygiadau perygl llifogydd a newid hinsawdd ar gyfer strategaeth anheddu ac addasu arfordirol fel mater i fynd i'r afael ag ef mewn Cynlluniau Datblygu Strategol.	<p>Derbyn</p> <p>Mae llifogydd a chodiad yn lefel y môr yn ystyriaethau cynhenid ym Mholisi 19. Bydd polisi a chanllawiau cynllunio cenedlaethol yn sicrhau y bydd llifogydd yn bwydo i mewn i'r broses o roi pwyntiau bwled 1, 2, 6, 7 a 9 yn y polisi, ar waith.</p> <p>Mae'r testun i bob rhanbarth yn cadarnhau pwysigrwydd cydnabod llifogydd a newid yn yr hinsawdd wrth lunio strategaethau twf Cynlluniau Datblygu Strategol.</p>	Nid oes angen gwneud unrhyw newid.
7	Dylai Cymru'r Dyfodol fynd i'r afael â'r tensiwn posibl rhwng strategaeth dwf Cymru'r Dyfodol ac ardaloedd lle mae perygl o lifogydd, yn enwedig yn Ne-	<p>Derbyn</p> <p>Mae'r testun o blaid Polisi 8 yn ymdrin â'r tensiwn rhwng perygl llifogydd a thwf yn y tair Ardal Dwf Genedlaethol. Mae'r bennod yn cydnabod bod ardaloedd twf ym mhob rhanbarth yn cynnwys ardaloedd lle ceir perygl llifogydd, gyda'r testun yn nodi sut y</p>	Nid oes angen gwneud unrhyw newid.

	<p>ddwyrain Cymru. Dylai Cymru'r Dyfodol roi mwy o bwys i'r angen i atal datblygiad sydd mewn perygl o lifogydd.</p>	<p>gall Polisi 8 helpu i nodi lleoliadau cynaliadwy ar gyfer datblygiadau. Ar gyfer y De-ddwyrain, mae hyn wedi'i nodi yn y testun o dan bolisi 33.</p> <p>Mae'r dull polisi o ymdrin â llifogydd a nodir yn PCC, ac a ategir gan TAN 15, sy'n cael ei adolygu ar hyn o bryd, yn gymwys o dan bob amgylchiad.</p>	
8	<p>Dylai Cymru'r Dyfodol gynnwys ymrwymiad i ymgysylltiad mwy rhagweithiol â phrifysgolion, gan eu nodi fel partneriaid gweithredol ym maes datblygu cenedlaethol a rhanbarthol</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn tynnu sylw at rôl bwysig prifysgolion ac yn gofyn i Gynlluniau Datblygu Strategol a Lleol ystyried sut y gallant chwarae rôl amlycach wrth gefnogi economïau rhanbarthol, arloesedd a'u cymunedau. Ychwanegir testun i lywio gweithgarwch ymgysylltu rhagweithiol â phrifysgolion.</p>	<p><i>Pennod 2 o dan y pennawd 'Ffyniant'</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Gall ein prifysgolion chwarae rôl bwysig yn genedlaethol ac yn rhanbarthol, gan arwain arloesedd ac ymchwil a darparu cyfleoedd i fyfyrwyr o bob oed dyfu a datblygu. Maent yn chwarae rôl allweddol yn eu cymunedau lleol, gan ddenu myfyrwyr o bob cwr o'r byd i wahanol rannau o Gymru a chefnogi economïau a busnesau lleol. Dylai Awdurdodau Cynllunio fynd ati i ymgysylltu â phrifysgolion er mwyn sicrhau eu bod yn gwneud y cyfraniad mwyaf posibl at gefnogi datblygiad cenedlaethol a rhanbarthol.</p>
9	<p>Dylai Cymru'r Dyfodol gydnabod y rhwydwaith hawliau tramwy cyhoeddus a</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod pwysigrwydd y rhwydwaith hawliau tramwy</p>	<p><i>Testun o dan Bolisi 9</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p>

	<p>mynediad i dir comin fel asedau cenedlaethol.</p>	<p>cyhoeddus a mynediad i dir comin. Maent yn chwarae rôl amgylcheddol a hamdden bwysig, a gydnabyddir ym Mholisi Cynllunio Cymru, a disgwylwn i awdurdodau cynllunio adlewyrchu hyn yn lleol. Ychwanegir testun at Cymru'r Dyfodol er mwyn cydnabod y pwynt hwn.</p>	<p>Wrth i boblogaeth Cymru ddod yn fwyfwy trefol, bydd y cyfle gorau i sicrhau'r manteision mwyaf o ran llesiant o seilwaith gwyrdd yn yr ardaloedd hyn ac o'u hamgylch. Gall y defnydd arloesol o atebion yn seiliedig natur ac integreiddio seilwaith gwyrdd mewn ardaloedd trefol ac o'u hamgylch helpu i adfer nodweddion a phrosesau naturiol mewn dinasoedd a thirweddau. Mae darparu mannau a choridorau gwyrdd o ansawdd uchel, sy'n hygyrch yn lleol, yn helpu i gynnal a gwella swyddogaeth strategol ein hadnoddau naturiol a'n rhwydweithiau ecolegol, ac mae'n mynd i'r afael â llesiant corfforol a meddyliol. Gall asedau seilwaith gwyrdd lleol megis hawliau tramwy cyhoeddus, tir comin, parciau, meysydd pentref a rhandiroedd oll wneud cyfraniad cronol at gysylltedd ecolegol cenedlaethol ehangach. Dangoswyd pwysigrwydd gwirioneddol mannau gwyrdd trefol pan fu'n rhaid i bobl gadw'n heini mewn mannau gwyrdd lleol cyfagos yn ystod cyfyngiadau symud COVID-19.</p>
<p>10</p>	<p>Dylai Cymru'r Dyfodol gynnwys datganiad clir i adlewyrchu'r gwersi a ddysgwyd o COVID-19 ac egluro sut y bydd y fframwaith yn helpu i wella'r adferiad ar ôl COVID-19 ymhellach. Dylai gydnabod y</p>	<p>Derbyn</p> <p>Caiff y gydnabyddiaeth o effaith COVID-19 ym Mhennod 2 o dan y pennawd 'COVID-19' ei diweddarau er mwyn adlewyrchu'r ddealltwriaeth ddiweddaraf o effaith uniongyrchol a thymor hwy COVID-19 ar ein cymdeithas.</p>	<p>Testun o dan Bennod 2 o dan y pennawd 'COVID-19'</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Bu ansawdd a hygyrchedd ein hardaloedd lleol yn hynod bwysig i iechyd a llesiant pobl pan oedd y pandemig ar ei waethaf. Roedd pawb yn gwerthfawrogi parciau a llecynnau gwyrdd, llwybrau cerdded a beicio, siopau ac amwynderau lleol, a'r aer</p>

	<p>cyfraniadau posibl gan fuddsoddiadau mewn seilwaith, tai, cysylltedd, rhwydweithiau gwresogi a chyfalaf naturiol, a chynyddu capasiti yn yr economi sylfaenol.</p>		<p>glanach a welwyd yn ystod y cyfyngiadau symud. Tynnwyd sylw hefyd at natur hanfodol cysylltiadau band eang a chyfathrebu da i alluogi pobl i weithio gartref a chadw mewn cysylltiad â'i gilydd yn ystod y cyfnod hwn. Gall systemau cyfathrebu digidol da gael effaith gadarnhaol ar lesiant. Ymhlith yr heriau pwysig niferus yn ystod y cyfnod adfer bydd sicrhau y gall pob cymuned fwynhau'r pethau sylfaenol bwysig hyn.</p> <p>Mae llawer o'r camau brys a gymerwyd a'r newidiadau mewn ymddygiad a gyflwynwyd mewn ymateb i'r pandemig yn dod yn nodweddiadol parhaol mewn bywyd. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Ail-greu ar ôl COVID-19: Yr Heriau a'r Blaenoriaethau sy'n nodi'r materion y mae'n rhaid i'n hymateb i'r pandemig fynd i'r afael â nhw. Mae i hyn oblygiadau i'r system gynllunio wrth i bobl ddefnyddio lleoedd yn wahanol, teithio llai a threulio mwy o amser yn gweithio o gartref. Rhaid i'r system gynllunio ymateb i'r newidiadau hyn a chyfrannu at adferiad cynaliadwy, gan greu lleoedd iach a chadarn yn unol â'r weledigaeth. Polisi Cynllunio Cymru yw prif ffynhonnell manylion am y ffordd y bydd y system gynllunio yn cefnogi ymdrechion ail-greu.</p>
11	<p>Dylai Llywodraeth Cymru weithio gyda'r Grid Cenedlaethol, y cwmnïau dosbarthu trydan a'r diwydiant</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol eisoes yn ymrwmo Llywodraeth Cymru i ddefnyddio ei hysgogiadau polisi er mwyn helpu i gyflawni</p>	<p>Testun o dan Bolisiau 17 a 18</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p>

<p>ygni adnewyddadwy i ddatblygu cyd-ddealltwriaeth o'r gwelliannau strategol y mae angen eu gwneud i'r seilwaith trosglwyddo a dosbarthu trydan, gan gynnwys unrhyw seilwaith newydd sydd ei angen yng nghanolbarth Cymru. Dylai fersiwn gyntaf Cymru'r Dyfodol gynnwys ymrwymiad i ddatblygu strategaeth o'r fath. Os yw Llywodraeth Cymru yn credu na fyddai'n briodol cynnwys ymrwymiad o'r fath yn Cymru'r Dyfodol, dylai ymrwymo i wneud hynny mewn ffordd arall sy'n briodol yn ei barn hi.</p>	<p>prosiectau ygni adnewyddadwy drwy gydgyssylltu camau strategol i adeiladu achos dros seilwaith grid newydd neu wedi'i atgyfnerthu lle y bo angen (testun o dan bolisiau 17 a 18).</p> <p>Mae cydgysylltu rheolaidd rhwng Llywodraeth Cymru, gweithredwyr rhwydweithiau dosbarthu, y Grid Cenedlaethol a datblygwyr ygni adnewyddadwy yn helpu i feithrin dealltwriaeth o'r materion a'r gwelliannau sydd eu hangen.</p> <p>Nid yw Cymru'r Dyfodol yn nodi polisi ygni Llywodraeth Cymru ond mae Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig yn ymwybodol o'r mater hwn a bydd yn cymryd camau yn y maes hwn.</p> <p>Caiff Cymru'r Dyfodol ei ddiwygio er mwyn cydnabod yr heriau sy'n gysylltiedig â'r Grid yng Nghymru ac y bydd gwaith a gweithgarwch cydgysylltu sy'n mynd rhagddo yn mynd i'r afael â'r materion hyn.</p>	<p>Mae system ynni'r DU bellach yn newid yn sylweddol, gyda'r gwaith o gynhyrchu a dosbarthu ynni yn digwydd fwyfwy yn y cymunedau a'r rhanbarthau lle y caiff yr ynni ei ddefnyddio. Mae'r ffiniau rhwng systemau hefyd yn pylu, gydag ynni yn cael ei drosi (a'i storio) ar wahanol ffurfiau er mwyn diwallu amrywiaeth o anghenion. Hefyd mae angen ystyried storio ynni ar raddfa fawr fel rhan o'r system ynni er mwyn cydbwysu'r grid. Yn ystod oes Cymru'r Dyfodol mae'r system ynni yn debygol o symud i ddull 'system amlffynhonnell', a fydd yn gofyn am hyblygrwydd er mwyn manteisio'n llawn ar y rhyng-gydberthnasau a synergeddau rhwng y sectorau pŵer, gwres a thrafnidiaeth. Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod yr her sylweddol a fydd yn gysylltiedig â seilwaith a chapasiti'r grid o ran y potensial ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy newydd ar y tir a'r môr ledled Cymru. Rydym yn ymrwymedig i weithio gyda rhwydweithiau ynni a datblygwyr er mwyn nodi cyfleoedd a rhwystrau yn ogystal â chydweithio i ddod o hyd i atebion.</p>
<p>12 Dylai Llywodraeth Cymru ystyried a ddylid cadw ardaloedd a aseswyd ymlaen llaw ar gyfer ynni gwynt ym</p>	<p>Derbyn</p> <p>Yn dilyn argymhelliad y Pwyllgor ar yr Ardaloedd a Aseswyd Ymlaen Llaw, mae Llywodraeth Cymru wedi ystyried ei</p>	<p>Nid oes angen gwneud unrhyw newid.</p>

	<p>Mholisiau 17 a 18 Cymru'r Dyfodol.</p>	<p>safbwynt ac wedi penderfynu cadw'r ardaloedd hyn yn Cymru'r Dyfodol.</p> <p>Bwriedir i'r Ardaloedd a Aseswyd Ymlaen Llaw hwyluso prosiectau ynni gwynt ychwanegol ar y tir mewn ardaloedd â'r adnodd mwyaf drwy leihau rhai rhwystrau sy'n ymwneud â'r dirwedd a rhoi mwy o sicrwydd.</p> <p>Cydnabyddir bod cymunedau sy'n byw mewn Ardaloedd a Aseswyd Ymlaen Llaw yn pryderu ynghylch eu dynodiad. Fodd bynnag, mae hefyd yn wir, hyd yn oed petai'r ardaloedd hyn heb gael eu dynodi, y byddai pwysau o hyd i ddatblygu ffermydd gwynt yn yr ardaloedd ucheldirol hyn sut bynnag. Mae dynodi'r ardaloedd hyn yn helpu i godi ymwybyddiaeth ymhlith cymunedau ei bod yn bosibl y caiff ceisiadau cynllunio eu cyflwyno.</p> <p>Nod Polisi 18 yw sicrhau y caiff unrhyw effeithiau andwyol a fydd yn deillio o gynigion ynni adnewyddadwy eu lleihau a'u lliniaru, lle y bo'n bosibl, drwy broses Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol.</p>	
<p>13</p>	<p>Dylai Llywodraeth Cymru ddiwygio testun y paragraff olaf</p>	<p>Derbyn</p>	<p>Testun o dan Bolisiau 17 a 18</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p>

<p>ar dudalen 99 Cymru'r Dyfodol i wneud ei bwriad yn fwy eglur y dylai gwaith cynllunio ar lefel ranbarthol nodi cyfleoedd ar gyfer pob math o ddatblygiadau ynni adnewyddadwy.</p>	<p>Mae testun o dan bolisiâu 17 a 18 Cymru'r Dyfodol eisoes yn nodi y caiff gwaith cynllunio ynni ranbarthol ei ddefnyddio i nodi cyfleoedd ar gyfer pob math o brosiect adnewyddadwy.</p> <p>Fodd bynnag, credir bod hyn wedi arwain at ddryswch a'r gred bod gwaith cynllunio ynni ranbarthol, yn y cyd-destun hwn, yn cyfeirio at Gynlluniau Datblygu Strategol (CDSau) a bod pryder y byddai'r cynlluniau hyn yn cyfyngu ymhellach ar ddatblygiadau ynni adnewyddadwy. Nid yw hynny'n wir.</p> <p>Mae cynllunio ynni yn y cyd-destun hwn yn golygu'r broses a ddilynir i lywio, llunio a galluogi agweddau allweddol ar y broses o newid i system ynni carbon isel. Mae'n helpu ardaloedd lleol i ddatblygu cynlluniau er mwyn cyflawni eu targedau o ran newid yn yr hinsawdd drwy ystyried amrywiaeth o senarios ynni lleol gwahanol. Mae cynlluniau ynni ardaloedd lleol yn nodi'r cyfuniad a ffefrir o newidiadau technegol a newidiadau i systemau sydd angen eu gwneud i'r system ynni leol, er mwyn datgarboneiddio gwres a thrafnidiaeth leol a manteision ar gyfleoedd i gynhyrchu ynni adnewyddadwy yn lleol.</p> <p>Caiff hyn ei egluro yn nhestun Cymru'r Dyfodol.</p>	<p>Bydd Llywodraeth Cymru yn defnyddio cefnogi gwaith cynllunio ynni ranbarthol a lleol i nodi cyfleoedd ar gyfer pob math o brosiect adnewyddadwy. Mae cynllunio ynni yn y cyd-destun hwn yn golygu'r broses a ddilynir gan awdurdodau lleol sy'n gweithio gyda rhanddeiliaid i lywio, llunio a galluogi agweddau allweddol ar y broses o newid i system ynni carbon isel. Bydd hyn yn helpu ardaloedd lleol i ddatblygu cynlluniau er mwyn cyflawni targedau o ran newid yn yr hinsawdd drwy ystyried amrywiaeth o senarios ynni lleol gwahanol. Bydd cynlluniau ynni ardaloedd lleol yn nodi'r cyfuniad a ffefrir o newidiadau technegol a newidiadau i systemau sydd angen eu gwneud i'r system ynni leol, er mwyn datgarboneiddio gwres a thrafnidiaeth leol a manteisio ar gyfleoedd i gynhyrchu ynni adnewyddadwy yn lleol.</p>
--	--	---

14	<p>Wrth fonitro Cymru'r Dyfodol mewn perthynas â chynnydd o ran cyflenwi ynni adnewyddadwy, dylid ystyried y targed o gynhyrchu 70 y cant o'r defnydd o drydan o ffynonellau adnewyddadwy erbyn 2030, a'r targedau sy'n ofynnol i gyflawni allyriadau carbon sero-net.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn monitro'r cynnydd sydd wedi'i wneud o ran cyflawni'r targedau ar gyfer ynni adnewyddadwy a datgarboneiddio.</p> <p>Mae Fframwaith Monitro Cymru'r Dyfodol yn nodi bod ynni adnewyddadwy a datgarboneiddio yn faterion allweddol ar gyfer cyflawni Cymru'r Dyfodol. Bydd y gwaith o fonitro Cymru'r Dyfodol yn mesur cynnydd o ran y materion allweddol hyn yn erbyn dangosyddion a thystiolaeth sydd eisoes yn bodoli, gan gynnwys y targedau ar gyfer ynni adnewyddadwy a datgarboneiddio.</p>	<p>Nid oes angen gwneud unrhyw newid.</p>
15	<p>Dylai Llywodraeth Cymru ystyried a ddylai maen prawf 2 ym Mholisi 18 ei gwneud yn ofynnol cymhwyso'r prawf dim effeithiau gweledol neu sain andwyol annerbyniol ar gymunedau cyfagos nac anheddau unigol. Dylai hefyd ystyried a</p>	<p>Derbyn</p> <p>Rydym yn derbyn y bydd y newidiadau hyn a awgrymir i Bolisi 18 yn helpu i'w wneud yn gliriach a sicrhau ei fod yn cyd-fynd ag arfer sefydledig.</p>	<p>Polisi 18</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Caniateir cynigion ar gyfer prosiectau ynni adnewyddadwy a charbon isel (gan gynnwys adbweru) sy'n gymwys fel Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol yn amodol ar bolisi 17 a'r meini prawf canlynol:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Y tu hwnt i'r Ardaloedd a Aseswyd Ymlaen Llaw ar gyfer datblygiadau gwynt a phob man ar gyfer pob technoleg arall, ni chaiff y cynnig effaith andwyol

	<p>ddylai effaith gronnus fod yn ystyriaeth wrth asesu effeithiau amgylcheddol posibl eraill.</p>		<p>annerbyniol ar y dirwedd gyfagos (yn enwedig ar leoliad Parciau Cenedlaethol ac Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol);</p> <p>2. ~~Bwriedir i'r cynnig leihau effeithiau gweledol andwyol. Nid oes unrhyw effeithiau gweledol ar gymunedau ac anheddau unigol cyfagos, ac mae effaith gronnus y cynnig, gyda datblygiadau eraill sy'n bodoli eisoes neu sydd yn yr arfaeth, yn dderbyniol;~~</p> <p><i>Ychwanegir paragraff at ddiwedd Polisi 18 yn dilyn y meini prawf</i></p> <p>~~Dylid hefyd ystyried effeithiau cronol cynlluniau ynni adnewyddadwy sy'n bodoli eisoes a rhai sydd wedi cael caniatâd.~~</p>
<p>16</p>	<p>Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod Cymru'r Dyfodol a'r Cynllun Morol Cenedlaethol wedi'u halinio'n dda ac yn ategu ei gilydd mewn perthynas â datblygiadau ynni adnewyddadwy. Dylai Cymru'r Dyfodol roi arweiniad ar warchod glanfeydd posibl</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn tynnu sylw at y gydberthynas â'r Cynllun Morol Cenedlaethol ac yn pwysleisio pa mor bwysig ydyw bod y cynlluniau hyn yn darparu rhwydwaith cydgysylltiedig ar gyfer rheoli newid o amgylch ein harfordir. Mae hyn yn cynnwys cyfleoedd ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy. Mae Polisi 24, Gogledd-orllewin Cymru ac Ynni, a Pholisi 32, Dyfrffordd y Ddau Gleddau, hefyd, mewn egwyddor, yn cefnogi</p>	<p><i>Testun o dan Bolisiau 17 a 18</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Rhydd polisi 18 fframwaith gwneud penderfyniadau ar gyfer technolegau ynni adnewyddadwy a charbon isel. Mae'r system gynllunio yn llunio polisiau ac yn gwneud penderfyniadau ynghylch cynlluniau ar y tir. Mae Llywodraeth Cymru yn cefnogi cynigion ar y môr ac yn eu hystyried yn rhan bwysig o'n cymysgedd ynni yn y dyfodol ond nid ydynt yn rhan o gylch gwaith Cymru'r Dyfodol. Cefnogir agweddau datblygu ar y tir cynlluniau ar y môr, er enghraifft seilwaith</p>

<p>ceblau ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy ar y môr.</p>	<p>datblygiadau ar y tir sy'n gysylltiedig â phrosiectau ynni adnewyddadwy ar y môr, gan gynnwys seilwaith lle mae ceblau yn cyrraedd y tir.</p> <p>Caiff yr adrannau priodol ar ynni adnewyddadwy yn Cymru'r Dyfodol eu diwygio er mwyn sicrhau y caiff safleoedd lle mae ceblau yn cyrraedd y tir ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy ar y môr eu hystyried ym mhob cynllun datblygu.</p>	<p>mewn manau lle mae ceblau yn cyrraedd y tir. Dylai Cynlluniau Strategol a Lleol nodi a galluogi datblygiadau priodol ar y tir er mwyn cefnogi cynlluniau o'r fath. Mae Cymru'r Dyfodol a Chynllun Morol Cenedlaethol Cymru yn ymdrin ag ynni ac yn adlewyrchu'r hierarchaeth ynni fel y'i nodwyd ym Mholisi Cynllunio Cymru. Mae'r ddau gynllun yn cydnabod bod nifer o gyfleoedd i gynhyrchu ynni adnewyddadwy drwy amrywiaeth o dechnolegau, ar y tir ac ar y môr, y dylid manteisio arnynt i'r eithaf er mwyn helpu i gyflawni'r targedau.</p> <p><i>Testun o dan Bolisi 24</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Mae gan y system gynllunio rôl bwysig i'w chwarae wrth gefnogi ynni adnewyddadwy a charbon isel a sicrhau bod y Gogledd yn chwarae ei ran wrth ddatgarboneiddio cymdeithas. Mae gan y rhanbarth gryn botensial i gynhyrchu ynni gwynt, solar a morol ac mae ganddo'r potensial i chwarae rôl barhaus wrth gynhyrchu ynni o ynni niwclear. Hefyd mae cyfle ledled y rhanbarth i gynhyrchu hydrogen er mwyn sicrhau capasiti storio ynni a ffynhonnell tanwydd trafndiaeth ar gyfer coridor yr A55, Porthladd Caergybi a chymunedau gwledig. Mae nifer o gyfleoedd ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy ar y môr yn yr ardal hon a rôl cynlluniau datblygu yw galluogi datblygiadau priodol ar y tir, gan gynnwys safleoedd lle mae ceblau yn cyrraedd y tir.</p>
---	---	--

			<p>Testun o dan Bolisi 32</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Lleolir rhai datblygiadau yn yr amgylchedd morol, a rôl Cymru'r Dyfodol a chynlluniau cynlluniau datblygu eraill yw galluogi datblygiadau ar y tir priodol er mwyn cefnogi cynlluniau o'r fath, gan gynnwys safleoedd lle mae ceblau yn cyrraedd y tir.</p>
17	<p>Dylai Cymru'r Dyfodol gynnwys datganiad clir mai dyma haen uchaf y cynllun datblygu a bod yn rhaid asesu Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol arfaethedig yn ei erbyn.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Pennod 1 o dan y pennawd 'Beth yw'r ddogfen hon?' eisoes yn nodi mai "Cymru'r Dyfodol yw'r haen uchaf o gynllun datblygu". Er mwyn pwysleisio'r pwynt hwn, caiff ei ailddatgan ym Mhennod 1 o dan y pennawd 'system a arweinir gan gynllun'.</p> <p>O ran Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol, ychwanegir testun o dan Bolisiau 17 a 18 o dan y pennawd 'Datblygiadau' er mwyn cadarnhau y penderfynir at Ddatblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol yn unol â Cymru'r Dyfodol.</p>	<p>Pennod 1 o dan y pennawd 'System a arweinir gan gynllun'</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Drwy lunio Cymru'r Dyfodol mae Llywodraeth Cymru yn cyfrannu haen genedlaethol y cynllun datblygu. Hon yw'r haen uchaf o gynllun datblygu. Mae Cynlluniau Datblygu Strategol yn ymdrin â materion ar lefel ranbarthol ac isranbarthol ac mae Cynlluniau Datblygu Lleol yn ystyried materion ar lefel leol.</p> <p>Testun o dan Bolisiau 17 a 18 o dan y pennawd 'Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol'</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol: Ystyrir bod cynigion ar gyfer datblygiadau ynni mawr yn Ddatblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol a</p>

			Gweinidogion Cymru sy'n penderfynu arnynt. Awdurdodau cynllunio lleol sy'n penderfynu ar gynigion islaw'r trothwy ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol. Fel y nodir mewn deddfwriaeth, mae'n rhaid penderfynu ar geisiadau ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol yn unol â Cymru'r Dyfodol, sef cynllun datblygu cenedlaethol Cymru.
18	Dylai Llywodraeth Cymru fwrw ymlaen â'r gwaith o ddatblygu Rhan L ddiwygiedig o'r rheoliadau adeiladu, fel bod Llywodraeth nesaf Cymru yn gallu cyflwyno is-ddeddfwriaeth cyn gynted â phosibl yn dilyn etholiad y Senedd yn 2021.	Derbyn Mae Llywodraeth Cymru yn bwrw ymlaen â'r adolygiad o Ran L o'r Rheoliadau Adeiladu sy'n broses wahanol i Cymru'r Dyfodol. Daeth Cam 1 o'r ymgynghoriad ar Ran L o'r Rheoliadau Adeiladu mewn perthynas ag anheddau newydd i ben ar 12 Mawrth. Mae'r opsiwn a ffefrir yn yr ymgynghoriad yn lleihau allyriadau carbon 37% o gymharu â'r safonau presennol. Mae'r ddogfen hefyd yn rhoi manylion cyfeiriad teithio gofynion effeithlonrwydd ynni i'w cyflwyno yn 2025. Mae sylwadau a gyflwynwyd yn ystod yr ymgynghoriad yn cael eu dadansoddi ac rydym yn disgwyl ymateb gan y Llywodraeth ar ddechrau 2021.	Nid oes angen gwneud unrhyw newid.

		<p>Cyhoeddwyd ymgynghoriad ail gam pellach a daeth i ben ar 17 Chwefror 2021. Mae'r ail ymgynghoriad (cam 2A) hwn yn nodi ein cynlluniau i wella'r gofynion o ran effeithlonrwydd ynni ac awyru ar gyfer cartrefi presennol, lleihau'r risg o orgynhesu mewn anheddau newydd a chynigion i gyfrif am y fersiwn ddiwygiedig o'r gyfarwyddeb perfformiad ynni adeiladau (mewn anheddau ac adeiladau annomestig presennol). Mae'r ddogfen hefyd yn darparu cynigion ar gyfer darpariaethau trosiannol a disgwylir ymateb gan y Llywodraeth erbyn gwanwyn 2021.</p> <p>Felly, disgwylir ymateb gan y Llywodraeth ar gyfer pob un o'r elfennau domestig o'r adolygiad o Ran I erbyn gwanwyn 2021.</p> <p>Disgwylir i drydydd ymgynghoriad (cam 2B) ar Ran L gael ei lansio ar ddechrau 2021 gyda chynigion i wella'r gofynion o ran effeithlonrwydd ynni ac awyru ar gyfer adeiladau annomestig. Disgwylir i ymateb y Llywodraeth ar gyfer yr elfennau annomestig o'r adolygiad o Ran L fod ar gael yn ystod haf 2021 ac i is-ddeddfwriaeth gael ei gwneud yn ddiweddarach y flwyddyn honno.</p>	
19	Dylai Llywodraeth Cymru egluro ei rôl o ran gwella cysylltedd rhwng gogledd a de	<p>Derbyn</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi drafft cyntaf Strategaeth Drafnidiaeth</p>	<p>Testun o dan Bolisiau 11 a 12</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p>

<p>Cymru a chysylltiadau trafndiaeth rhyng-ranbarthol eraill o bwysigrwydd cenedlaethol. Dylai hyn hefyd fynd i'r afael â chysylltedd rhwng y dwyrain a'r gorllewin yng ngogledd a de Cymru fel ei gilydd.</p>	<p>newydd Cymru, Llwybr Newydd, er mwyn ymgynghori arni. Mae'r strategaeth yn nodi gweledigaeth, blaenoriaethau a chanlyniadau dymunol Llywodraeth Cymru ar gyfer gwella cysylltedd ledled Cymru</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn nodi sut y bydd Llywodraeth Cymru yn cefnogi cysylltedd cenedlaethol a rhanbarthol ac yn buddsoddi yn y gwaith o'i wella. Ychwanegir testun er mwyn egluro sut y bydd hyn yn gwella cysylltedd rhwng y gogledd a'r de a rhwng y dwyrain a'r gorllewin. Mae hyn yn cynnwys ailagor llinellau rheilffordd a gorsafoedd trenau, gwella'r rhwydwaith ffyrdd strategol a datblygu'r Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol. Ceir rhagor o fanylion yn y fersiwn ddrafft o Strategaeth Drafnidiaeth Cymru.</p>	<p>Teithio yng Nghymru</p> <p>Mae'r polisiâu cysylltedd cenedlaethol a rhanbarthol yn nodi'r mesurau y bydd Llywodraeth Cymru yn eu cefnogi ac yn buddsoddi ynddynt er mwyn gwella cysylltedd. Bydd y mesurau hyn yn gwella cysylltedd rhwng y gogledd a'r de, yn ogystal â chysylltedd rhwng y dwyrain a'r gorllewin yn y gogledd, y de a'r canolbarth.</p> <p>Nod Llywodraeth Cymru yw lleihau'r angen i deithio, yn enwedig mewn cerbydau preifat, a chefnogi newid dulliau teithio i gerdded, beicio a defnyddio trafndiaeth gyhoeddus. Mae'r hierarchaeth trafndiaeth gynaliadwy ym Mholisi Cynllunio Cymru, sy'n blaenoriaethu teithio llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus, yn egwyddor sylfaenol gan Lywodraeth Cymru sy'n sail i Cymru'r Dyfodol.</p> <p><i>Mapio Datblygiadau ar Goridorau Strategol a Datblygiadau Metro o dan Bolisiau 11 a 12</i></p> <p>Dileu'r map ac, yn ei le, roi Ffigurau 3 a 4 o Rheilffordd i Gymru – Diwallu anghenion Cenedlaethau'r Dyfodol: https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-09/rheilffordd-i-gymru-yr-achos-dros-ddatganoli.pdf.</p> <p>Dylid cynnwys y testun ar y mapiau hyn er mwyn dangos y camau manwl sy'n cael eu cymryd i wella cysylltedd ar y rhwydwaith rheilffyrdd a thrwy brosiectau Metro. Hefyd, dylid nodi'r glir fod y rhain</p>
--	---	---

			yn dod o Rheilffordd i Gymru – Diwallu Anghenion Cenedlaethau'r Dyfodol.
20	Dylai'r testun sy'n ategu Polisi 9 – Rhwydweithiau Ecolegol Cadarn a Seilwaith Gwyrdd nodi rhywogaethau a chynefinoedd adran 7 fel sbardunau posibl ar gyfer creu ac adfer cynefinoedd.	Derbyn Cyfeirir at swyddogaeth a rôl rhywogaethau a chynefinoedd Adran 7 yn y testun ategol i Bolisi 9.	Testun o dan Bolisi 9 Mae'r testun newydd mewn coch:- Mae angen ehangu safleoedd dynodedig a chreu cysylltiadau rhyngddynt er mwyn cynyddu gallu rhywogaethau ac ecosystemau i addasu i bwysau newid yn yr hinsawdd a llygredd. Er bod safleoedd a ddiogelir yn hynod bwysig i gadernid hirdymor ein hecosystemau, ni ddylid eu hystyried yn ynisoedd o fewn y dirwedd, ond yn hytrach dylent ffurfio nodau rhwydweithiau ecolegol cadarn a swyddogaethol mawr a seilwaith gwyrdd. Yn y cyd-destun hwn, mae'r rhywogaethau a'r cynefinoedd o bwys mawr a nodwyd o dan Adran 7 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn sbardun allweddol i adfer a chreu cynefinoedd.
21	Dylai'r testun sy'n ymwneud â'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd ar dudalen 8 Cymru'r Dyfodol gael ei ddiwygio i adlewyrchu'n gliriach y bydd angen dangos	Derbyn Nodir egwyddor yr argymhelliad a chytunir â hi. Nid ystyrir bod angen diwygio'r testun ar dudalen 8 sy'n ymwneud â'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd am ei fod eisoes yn nodi bod angen cynlluniau a phrosiectau haen is er mwyn dangos nad oes unrhyw effeithiau andwyol ar safleoedd sy'n rhan o'r	Nid oes angen gwneud unrhyw newid.

	<p>diffyg effeithiau andwyol ar y nodweddion y dynodwyd safle Natura 2000 ar eu cyfer yn y cynllun haen is neu'r cam prosiect.</p>	<p>Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol (a elwid gynt yn Safleoedd Natura 2000) na safleoedd Ramsar. Dywed:</p> <p><i>Bydd angen i waith datblygu ar gam haen is cynllun neu brosiect ddangos nad oes unrhyw effeithiau andwyol ar nodweddion dynodedig safle sy'n rhan o'r Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol na safle Ramsar...</i></p> <p>(Er gwybodaeth – mae'r tabl yn atodiad 3 yn nodi newidiadau i destun yr Aseiad Rheoliadau Cynefinoedd ym Mhennod 1 o Cymru'r Dyfodol).</p>	
22	<p>Mae lleiniau glas yn ffordd hanfodol o gyfyngu ar flerdwf trefol, a dylai Cymru'r Dyfodol gryfhau eu swyddogaeth a phwysleisio'u buddion.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Cytunir ag egwyddor yr argymhelliad. O ystyried y tri pholisi penodol yn Cymru'r Dyfodol sy'n ymwneud â lleiniau glas, eu priod destun ategol a'r esboniad manwl o rôl a swyddogaeth lleiniau glas yn PCC, nid ystyrir bod angen ehangu'r cynnwys polisi yn Cymru'r Dyfodol. Mae'n bwysig bod y polisiau ar leiniau glas yn Cymru'r Dyfodol yn cael eu deall a'u cymhwyso yng nghydestun PCC.</p> <p>(Er gwybodaeth – mae'r tabl yn atodiad 3 yn nodi newidiadau i'r testun ategol i bolisiau 22 a 34).</p>	<p>Nid oes angen gwneud unrhyw newid.</p>

23	<p>Dylai Llywodraeth Cymru roi mynegiant gofodol i'r Fforest Genedlaethol a chynnwys cyfeiriadau addas ati ym Mholisiau 1-7 a'r testun ategol.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Nid oes angen cyfeirio'n benodol at y Fforest Genedlaethol ym Mholisiau 1-7. Mae Polisi 15 yn nodi ymrwymiad Llywodraeth Cymru i'r Fforest Genedlaethol.</p> <p>Mae gwaith yn mynd rhagddo ar y Fforest Genedlaethol ac, ym mis Tachwedd, cyhoeddodd Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig y 14 o safleoedd enghreifftiol cyntaf i'w cynnwys ar y map cysyniadol o'r Fforest Genedlaethol.</p> <p>Cyhoeddir y data gofodol sy'n ategu Cymru'r Dyfodol drwy adnodd mapio GIS ar-lein. Bydd y gwaith sy'n mynd rhagddo i ddatblygu'r polisi ar y Fforest Genedlaethol a'i roi ar waith yn cyd-fynd â'r adnodd mapio GIS hwn.</p> <p>Bydd hyn yn helpu pobl i ddeall y polisi ar y Fforest Genedlaethol yn ofodol a helpu i'w roi ar waith.</p>	<p>Nid oes angen gwneud unrhyw newid.</p>
24	<p>Dylai Cymru'r Dyfodol gynnwys datganiad ar rôl Awdurdodau'r</p>	<p>Derbyn</p>	<p><i>Ychwanegir testun o dan Bolisi 19 ar ôl yr adran sy'n dwyn y teitl 'Cyberthnasau Trawsffiniol'</i></p>

	<p>Parciau Cenedlaethol wrth baratoi cynlluniau datblygu strategol a dylai Llywodraeth Cymru fynd i'r afael â'r goblygiadau o ran adnoddau.</p>	<p>Gellir egluro rôl Parciau Cenedlaethol wrth baratoi Cynlluniau Datblygu Strategol (CDSau) yn Cymru'r Dyfodol.</p> <p>Mae'r Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) a'r Rheoliadau cysylltiedig ar gyfer Sefydlu Cyd-bwyllgorau Corfforedig yn nodi y bydd Awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn aelod o'r priod Gyd-bwyllgor Corfforedig ac yn cael pleidleisio wrth baratoi CDS.</p> <p>Mater i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig fydd penderfynu ar y cyfraniad ariannol gan bob prif gyngor (gan gynnwys Awdurdod Parc Cenedlaethol) fel rhan o'r gyllideb ar gyfer pob CDS/Cyd-bwyllgor Corfforedig perthnasol.</p> <p>Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol sy'n ategu'r Rheoliadau ar gyfer Sefydlu Cyd-bwyllgorau Corfforedig yn nodi goblygiadau cost paratoi CDS. Mae hyn yn seiliedig ar Asesiad Effaith Rheoleiddiol Deddf Cynllunio Cymru 2015, (a ddiweddarwyd er mwyn ystyried y cynnydd perthnasol mewn costau).</p>	<p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Parciau Cenedlaethol Mae Awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn endidau cynllunio unigryw gyda chylch gwaith penodol i adlewyrchu nodweddion unigryw eu hardaloedd. Mae Parciau Cenedlaethol wrth wraidd Rhwydweithiau ecolegol cadarn ac mae ganddynt rôl allweddol i'w chwarae mewn Cynlluniau Datblygu Strategol fel rhan o'r gwaith o reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy, diogelu treftadaeth ddiwylliannol Cymru a hyrwyddo iechyd a llesiant. Mae polisïau Cymru'r Dyfodol yn parchu swyddogaethau Parciau Cenedlaethol o ran eu dibenion statudol. Ar lefel ranbarthol, lle y caiff Awdurdodau Parciau Cenedlaethol eu hystyried yng nghyd-destun rhanbarthol gofodol ehangach, mae'n rhaid i'w dyletswydd statudol lywio Cynlluniau Datblygu Strategol. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi'r cyd-destun polisi cynllunio ehangach ar gyfer Parciau Cenedlaethol.</p>
25	Dylai Cymru'r Dyfodol gynnwys polisi	Gwrthod	Nid oes angen gwneud unrhyw newid.

	<p>penodol ynghylch Parciau Cenedlaethol ac Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, gan gyfeirio at Gwerthfawr a Chydnerth – Blaenoriaethau ar gyfer Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol a Pharciau Cenedlaethol (2018).</p>	<p>Wrth geisio gorddiffinio a goresbonio rôl Parciau Cenedlaethol yn Cymru'r Dyfodol, a phetai Llywodraeth Cymru yn mabwysiadu dull gweithredu mwy rhagnodol yn genedlaethol, byddai gallu Parciau Cenedlaethol i arwain yn cael ei danseilio a byddai amheuaeth ynghylch eu rôl.</p> <p>Rhoddir lefelau uchel o ddiogelwch, sydd wedi'u hymgorffori mewn deddfwriaeth, i Barciau Cenedlaethol, ac nid yw Cymru'r Dyfodol yn effeithio ar hyn, nac yn tansailio egwyddorion hirsefydlog megis egwyddorion Silkin neu Sandford. Mae Parciau Cenedlaethol yn endidau yn eu rhinwedd eu hunain a nhw sydd yn y sefyllfa orau i gyfleu eu rôl fel rhan o holl haenau'r system gynllunio.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn ddogfen alluogol a grymusol; Parciau Cenedlaethol yn gynhenid sy'n 'adnabod eu milltir sgwâr' orau. Mae democratiaeth leol yn hwyluso gwneud penderfyniadau mewn Parciau Cenedlaethol yn agos at gymunedau lleol. Petai Cymru'r Dyfodol yn cynnwys polisi penodol i Barciau Cenedlaethol ac Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol, gallai'r llinyn hwn o atebolrwydd lleol gael ei golli er anfantais i bawb ac mae risg y gallai beri dryswch ac ansicrwydd ynghylch statws polisiau gwahanol mewn dogfennau gwahanol.</p>	
--	---	---	--

		<p>Mae'n well i benderfyniadau o fewn ein tirwedd ddynodedig gael eu gwneud yn lleol, yn agos at y cymunedau hynny y mae penderfyniadau o'r fath yn effeithio arnynt.</p> <p>.</p>	
26	<p>Dylai Cymru'r Dyfodol adlewyrchu'r angen i gymhwyso'r prawf datblygiad mawr i gynigion ar gyfer datblygiadau mawr mewn Parciau Cenedlaethol.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Yn benodol mewn perthynas â gwaith datblygu posibl yn Nhrawsfynydd ym Mharc Cenedlaethol Eryri, mae Cymru'r Dyfodol yn cyfeirio (Polisi 24) at fater ystyried datblygiadau mawr yn y Parc Cenedlaethol.</p> <p>Nodir y prawf ar gyfer datblygiadau mawr mewn Parciau Cenedlaethol yn PCC.</p> <p>Nid yw Cymru'r Dyfodol yn cynnwys datganiadau polisi am bob mater cynllunio defnydd tir a nodir yn PCC ac, ar gyfer datblygiadau mawr mewn Parciau Cenedlaethol, rhoddir manylion y polisi yn PCC.</p> <p>Ym mharagraff 6.3.10, mae PCC yn nodi, mewn Parciau Cenedlaethol neu AHNEau, fod ystyriaethau arbennig yn gymwys i gynigion ar gyfer datblygiadau mawr sy'n fwy cenedlaethol (a ddiffinnir fel y DU gyfan) na lleol eu natur.</p>	<p>Nid oes angen gwneud unrhyw newid.</p>

--	--	--	--

Atodiad 2 – Y Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu

Argymhelliad / Casgliad		Ymateb Llywodraeth Cymru	
		Derbyn / Gwrthod	Y Newid a Wnaed
1	<p>Mae'r Pwyllgor yn argymhell y dylai'r lefel ranbarthol o gynllunio gofodol yn y Fframwaith fod yn ddigon hyblyg i ganiatáu ar gyfer twf partneriaethau sy'n mynd i'r afael â materion penodol, megis cefnogi a hyrwyddo'r Gymraeg.</p> <p>Dylai'r Fframwaith nodi sut y bydd y cyfraniad at ganlyniadau Cymraeg 2050 yn cael ei fesur a'i fonitro.</p>	<p>Derbyn</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol yn darparu polisi ar y fframwaith ranbarthol a sefydlwyd mewn deddfwriaeth ac mae'n disgwyl i'r rhanbarthau edrych y tu allan i'r ardal a gweithio gyda rhanbarthau cyfagos (gweler polisi 19 a'r testun ategol).</p> <p>Mae'r Fframwaith Monitro yn nodi sut y caiff cynnydd yn erbyn Canlyniadau Cymru'r Dyfodol ei fonitro a'i fesur. Mae Canlyniad 4 yn Cymru'r Dyfodol yn canolbwyntio ar gyfrannu at nodau Cymraeg 2050. Caiff effeithiau Cymru'r Dyfodol o ran cyflawni canlyniadau Cymraeg 2050 eu nodi drwy ein fframwaith monitro.</p>	Nid oes angen gwneud unrhyw newid.
2	Mae'r Pwyllgor yn nodi'r pryderon ynghylch	Mae'r sylw wedi'i nodi.	Nid oes angen gwneud unrhyw newid.

	<p>Ilywodraethu ac atebolrwydd strwythurau rhanbarthol ac yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn amlinellu sut y mae'n bwriadu sicrhau mwy o dryloywder o ran gwaith y byrddau rhanbarthol.</p>	<p>Ar ôl i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau fynd drwy'r Senedd, caiff gwaith rhanbarthol, gan gynnwys paratoi Cynlluniau Datblygu Strategol, ei arwain gan Gyd-bwyllgorau Corfforedig. Bydd y Cyd-bwyllgorau Corfforedig yn cynnwys yr Arweinwyr awdurdod lleol o'r awdurdodau lleol cyfansoddol a chynrychiolydd Barciau Cenedlaethol perthnasol. Felly, caiff Cyd-bwyllgorau Corfforedig eu harwain gan awdurdodau lleol a byddant yn ddemocrataidd atebol yn lleol.</p> <p>Bydd gan Gyd-bwyllgorau Corfforedig y pŵer cyffredinol i gyfethol aelodau, gyda hawliau pleidleisio neu hebddynt. Byddai'r pŵer hwn yn sicrhau ymgysylltu priodol â rhanddeiliaid ac arbenigedd sy'n berthnasol i'r swyddogaethau y mae Cyd-bwyllgorau Corfforedig yn eu harfer.</p> <p>Rhagwelir y byddai rolau aelodau eraill yn cael eu cyflawni drwy is-bwyllgorau ac mai'r Cyd-bwyllgor Corfforedig a fyddai'n meddu ar bwerau i wneud penderfyniadau terfynol. Bydd hyn yn sicrhau cydbwysedd rhwng atebolrwydd democrataidd a'r angen i gynnwys partneriaid yn eu gwaith (a gwerth hynny).</p> <p>Er mwyn rhoi sicrwydd pellach o atebolrwydd democrataidd, mae'r Bil Llywodraeth Leol ac Etholiadau yn darparu bod yn rhaid i nifer y</p>	
--	--	--	--

		pleidleisiau a ddelir gan aelodau etholedig fod yn fwy na nifer y pleidleisiau a ddelir gan aelodau cyfetholedig.	
3	<p>Hoffai'r Pwyllgor weld mwy o wybodaeth am syniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer 'canolfannau lleol'. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod y Fframwaith yn cael ei ddiweddarau i ystyried:</p> <ul style="list-style-type: none"> dull mwy cytbwys o ddatblygu canolfannau trefol a gwledig sy'n ffynnu yn hytrach nag un sy'n canolbwyntio ar ganolfannau trefol wedi'u hamgylchynu gan 'gefnwlad' wledig. patrymau gweithio newydd, o ganlyniad i bandemig COVID-19 yn ddiweddar, sydd wedi cynyddu'r angen am fand eang cyflym, dibynadwy a hygyrch ym mhob rhan o Gymru. 	<p>Derbyn</p> <p>Rydym yn cytuno bod patrymau cyflogaeth wedi dod yn fwy hyblyg mewn termau gofodol ac y byddant yn parhau felly. Mae'r testun ategol i bolisiau 4 a 5 yn gwneud y pwynt hwn:-</p> <p><i>“Gall y gallu cynyddol i weithio o gartref ac o bell, heb orfod bod yn y brif swyddfa, arwain at fwy o alw i fyw mewn ardaloedd gwledig a chyfleoedd i gadw'r boblogaeth oedran gweithio. Gallai hyn fod o fudd mawr i fusnesau gwledig a'r economi sylfaenol.”</i></p> <p>Mae'r testun ategol i bolisiau 13 a 14 yn nodi:-</p> <p><i>“Mae gwasanaethau band eang cyflym a thelathrebu symudol modern a dibynadwy yn hanfodol i'n bywydau beunyddiol, fel sydd wedi'i brofi gan nifer y bobl a weithiodd ac a ddysgodd o gartref yn ystod pandemig COVID-19. Mae seilwaith cyfathrebu digidol yn hanfodol i sicrhau llwyddiant a chystadleurwydd economaidd busnesau yng Nghymru yn y dyfodol ac mae'n cefnogi anghenion cymunedau ac unigolion, gan</i></p>	<p>Pennod 2 o dan y pennawd 'COVID-19'</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Bu ansawdd a hygyrchedd ein hardaloedd lleol yn hynod bwysig i iechyd a llesiant pobl pan oedd y pandemig ar ei waethaf. Roedd pawb yn gwerthfawrogi parciau a llecynnau gwyrdd, llwybrau cerdded a beicio, siopau ac amwynderau lleol, a'r aer glanach a welwyd yn ystod y cyfyngiadau symud. Tynnwyd sylw hefyd at natur hanfodol cysylltiadau band eang a chyfathrebu da i alluogi pobl i weithio gartref a chadw mewn cysylltiad â'i gilydd yn ystod y cyfnod hwn. Gall systemau cyfathrebu digidol da gael effaith gadarnhaol ar lesiant. Ymhlith yr heriau pwysig niferus yn ystod y cyfnod adfer bydd sicrhau y gall pob cymuned fwynhau'r pethau sylfaenol bwysig hyn.</p> <p>Mae llawer o'r camau brys a gymerwyd a'r newidiadau mewn ymddygiad a gyflwynwyd mewn ymateb i'r pandemig yn dod yn nodweddion parhaol mewn bywyd. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi</p>

		<p><i>gynnwys mynediad at wasanaethau a chyfleusterau allweddol”</i></p> <p>Er mwyn cydnabod argymhelliad y Pwyllgor, byddwn yn diwygio cyfeiriadau at ‘ffocws ar dwf trefol’ yn y testun rhagarweiniol i Bennod 4; yn cryfhau cyfeiriadau at fand eang ym Mhennod 2 o dan y pennawd ‘COVID-19’; ac yn ychwanegu cyfeiriad at y rôl gynyddol bosibl ar gyfer hybiau cydweithio at destun ategol polisi 6.</p> <p>Tynnir sylw at rôl Pholisi Cynllunio Cymru wrth ddarparu dull Cymru gyfan o ymdrin â'r math hwn o ddatblygiadau yn Cymru'r Dyfodol hefyd.</p>	<p><i>Ail-greu ar ôl COVID-19: Yr Heriau a'r Blaenoriaethau</i> sy'n nodi'r materion y mae'n rhaid i'n hymateb i'r pandemig fynd i'r afael â nhw. Mae i hyn oblygiadau i'r system gynllunio wrth i bobl ddefnyddio lleoedd yn wahanol, teithio llai a threulio mwy o amser yn gweithio o gartref. Rhaid i'r system gynllunio ymateb i'r newidiadau hyn a chyfrannu at adferiad cynaliadwy, gan greu lleoedd iach a chadarn yn unol â'r weledigaeth. <i>Polisi Cynllunio Cymru yw prif ffynhonnell manylion am y ffordd y bydd y system gynllunio yn cefnogi ymdrechion ail-greu.</i></p> <p><i>Testun rhagarweiniol i Bennod 4</i></p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p><i>Bydd y ffocws ar</i> Bydd ardaloedd trefol sy'n tyfu <i>ledled Cymru</i> yn creu crynoadau o swyddi, gwasanaethau ac amwynderau a màs critigol o bobl i gynnal gwasanaethau trafnidiaeth gyhoeddus da ac amrywiaeth o weithgareddau economaidd. <i>Gall Mae ffocws ar dwf</i> twf trefol yn galluogi mwy o bobl i gerdded a beicio ar gyfer teithiau bob dydd ac, ynghyd â gwaith dylunio trefol da, gall gael effeithiau cadarnhaol ar iechyd y cyhoedd, ansawdd aer a llesiant</p>
--	--	--	--

			<p>Testun o dan Bolisi 6</p> <p>Mae'r testun newydd mewn coch:-</p> <p>Mae canol trefi yn dal yn ganolbwyntiau pwysig i gymunedau ac, yn fwyfwy, maent yn dod yn lleoedd i fyw ynddynt, yn ganolfannau gweithgarwch cymunedol a diwylliannol, ae yn ffocws i wasanaethau cyhoeddus megis iechyd ac addysg ac yn lleoliad i fannau cydweithio newydd.</p>
4	<p>Mae'r Pwyllgor yn argymhell y dylai'r cysylltiad rhwng cartrefi cymdeithasol a thai fforddiadwy mewn ardaloedd Cymraeg a'r effaith ar y Gymraeg gael eu harchwilio'n fwy trylwyr yn y Fframwaith.</p>	<p>Gwrthod</p> <p>Mae'r gydberthynas rhwng polisiâu Cymru'r Dyfodol a'u heffaith ar y Gymraeg yn rhan annatod o'r Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig. Mae'r Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig wedi sicrhau bod pob cyfle ymarferol a chyfreithlon i wella cyfraniad y cynllun at les yr iaith wedi'i nodi a'i ddefnyddio.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol eisoes yn nodi y caiff y Gymraeg ei hystyried o fewn strategaeth ofodol pob cynllun datblygu. Os mai'r Gymraeg yw iaith bob dydd y gymuned, caiff gwaith datblygu ei reoli er mwyn sicrhau bod cartrefi ar gael fel y gall yr iaith barhau'n ganolog i hunaniaeth y cymunedau hynny.</p> <p>Mae Cymru'r Dyfodol hefyd yn nodi y dylai Cynlluniau Datblygu Strategol a Lleol gynnwys</p>	<p>Nid oes angen gwneud unrhyw newid.</p>

		<p>hierarchaethau aneddiadau a pholisïau sy'n creu'r amodau i'r Gymraeg ffynnu a pharhau i fod yn iaith gymunedol yn y lleoedd niferus lle siaredir Cymraeg bob dydd. Felly, mae'n well ymdrin â'r cysylltiad rhwng tai fforddiadwy, sy'n cynnwys tai cymdeithasol, a'r Gymraeg ar y lefel ranbarthol a lleol, lle mae gwybodaeth leol, ymgysylltu lleol a chymunedau lleol yn y sefyllfa orau i lywio ymateb y cynllun datblygu a pholisïau penodol.</p> <p>Mae hyn wedi'i osod yn y cyd-destun ehangach a nodir ym Mholisi Cynllunio Cymru (PCC) sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cynllunio ystyried effeithiau tebygol eu cynlluniau datblygu ar y defnydd o'r Gymraeg fel rhan o'r broses o baratoi'r cynllun datblygu a'r Arfarniad cysylltiedig o Gynaliadwyedd. Dylai awdurdodau cynllunio geisio sicrhau bod datblygiadau, gan gynnwys tai, yn cael eu dosbarthu'n eang a'u cyflwyno fesul cam, gan ystyried gallu ardal neu gymuned i dderbyn y datblygiad heb gael effaith andwyol ar y defnydd o'r Gymraeg.</p> <p>Mae PCC hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cynllunio ddeall ac asesu eu marchnad dai leol er mwyn nodi'r gofyniad tai a pholisïau drwy eu cynlluniau datblygu er mwyn diwallu anghenion o ran tai'r farchnad a thai fforddiadwy ar gyfer eu cymunedau.</p>	
--	--	--	--

		<p>Mae'n rhaid i awdurdodau cynllunio mewn partneriaeth â'r gymuned, gan gynnwys y sector preifat, ddatblygu polisiau ar dai'r farchnad a thai fforddiadwy er mwyn ateb yr heriau, bodloni'r gofynion ac ymateb i amgylchiadau penodol a geir yn eu hardaloedd, gan gynnwys y rhai sy'n gysylltiedig â'r Gymraeg.</p>	
--	--	---	--

Atodiad 3 – Tabl o Newidiadau Eraill

Rhif	Rhan o'r Cynllun	Y newid a gynigir
1	Drwy'r ddogfen	Diwygio'r testun er mwyn adlewyrchu'r newid o 'Newid yn yr Hinsawdd' i 'Argyfwng Hinsawdd'.
2	Drwy'r ddogfen	Diweddarau'r graffigwaith a'r mapiau gan gynnwys penawdau newydd, esboniad gwell, newidiadau gweledol a dileu graffigwaith diangen.
3	Drwy'r ddogfen	Cywiro gwallau drafftio a chysodi; gwelliannau gramadegol, geiriol a chyflwyniadol; diweddarau terminoleg a statws dogfennau; diweddarau cyfeiriadau; gwella cyflwyniadau gweledol; rhifo'r meini prawf mewn polisïau; a newidiadau drafftio terfynol eraill o'r fath.
4	Cyflwyniad o dan y pennawd - 'Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd o Cymru'r Dyfodol'	Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd Cymru'r Dyfodol ~~O dan Erthygl 6 o'r Gyfarwydddeb Cynefinoedd (a Rheoliad 105 o'r Rheoliadau Cynefinoedd), mae~~ angen Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd lle y gallai cynllun neu brosiect effeithio ar safleoedd sy'n rhan o'r Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol (a elwid gynt yn Safleoedd Natura 2000 cyn y diwygiadau a wnaed i'r Rheoliadau Cynefinoedd a Rhywogaethau (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019). Yn unol â pholisi cynllunio, rydym wedi cynnwys safleoedd Ramsar yn yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd. Mae Polisi Cynllunio Cymru a Nodyn Cyngor Technegol 5 hefyd yn darparu canllawiau mewn perthynas â safleoedd ~~Natura 2000~~ sy'n rhan o'r

		<p>Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol a safleoedd Ramsar, gan gynnwys gwrthod datblygiadau lle mae effeithiau andwyol ar y nodweddion y mae safle wedi'i ddynodi ar eu cyfer. Mae mesurau lliniaru penodol wedi'u datblygu yn yr Aseiad Rheoliadau Cynefinoedd a fydd yn rhoi arweiniad cryf i gynlluniau a phrosiectau haen is (gweler tabl 6 ac Atodiad A i'r adroddiad ar yr Aseiad Rheoliadau Cynefinoedd). Nid yw Cymru'r Dyfodol yn cefnogi cynlluniau na phrosiectau haen is lle na ellir diystyru'r posibilrwydd y bydd effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safle. Bydd angen i waith datblygu ar gam haen is cynllun neu brosiect ddangos nad oes unrhyw effeithiau andwyol ar nodweddion dynodedig safle ~~Natura 2000~~ sy'n rhan o'r Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol na safle Ramsar, ac ~~nid yw Cymru'r Dyfodol yn cefnogi cynlluniau na phrosiectau haen is~~, os na ellir dod i'r casgliad hwn, ni ellir cymeradwyo cynlluniau na phrosiectau haen is (ac eithrio pan nad oes unrhyw atebion amgen llai niweidiol a bod Rhesymau Hanfodol Er Budd Cyhoeddus Tra Phwysig wedi'u dangos a bod mesurau cydbwysu priodol wedi'u sicrhau). Felly, mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl i ganfyddiadau'r Aseiad Rheoliadau Cynefinoedd gael eu hystyried wrth baratoi a gweithredu pob Cynllun Datblygu Strategol a Lleol. Daw'r Aseiad Rheoliadau Cynefinoedd i'r casgliad, gan dybio y caiff canfyddiadau'r Aseiad Rheoliadau Cynefinoedd eu mabwysiadu ar raddfeydd cynlluniau neu brosiectau haen is, y gellir osgoi effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safleoedd ~~Natura 2000~~ sy'n rhan o'r Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol a safleoedd Ramsar o ganlyniad i roi'r polisiau yn Cymru'r Dyfodol ar waith.</p>
5	Testun o dan Bolisi 3	<p>Dylai datblygiadau fod yn effeithlon o ran adnoddau ac adlewyrchu egwyddorion economi gylchol.</p> <p>Mae pwerau prynu gorfodol ar gael i'r sector cyhoeddus gydgasglu tir a, lle y bo angen, fe'u defnyddir i gefnogi'r gwaith o gyflawni twf trefol ac adfywio.</p>
6	Polisi 12 – Cysylltedd Rhanbarthol	Polisi 12 – Cysylltedd Rhanbarthol

		<ul style="list-style-type: none"> • Teithio Llesol – Blaenoriaethu cerdded a beicio wrth deithio'n lleol ~~drwy gefnogi'r.~~ Byddwn yn cefnogi'r gwaith o roi'r Ddeddf Teithio Llesol ar waith er mwyn creu rhwydweithiau cynhwysfawr o lwybrau cerdded a beicio lleol sy'n cysylltu lleoedd y mae angen i bobl eu cyrraedd at ddibenion ~~teithiau pob dydd.~~ • Bysiau – Gwella'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer cynllunio a darparu gwasanaethau bysiau lleol ~~ae.~~ Byddwn yn buddsoddi yn y gwaith o ddatblygu rhwydweithiau bysiau rhanbarthol a lleol integredig er mwyn cynyddu nifer y teithiau ar fysiau a gwella mynediad ar fws i ystod ehangach o gyrchfannau. • Metros – Datblygu Metro'r De-ddwyrain, Metro'r De-orllewin a Metro'r Gogledd ~~i greu.~~ Byddwn yn creu systemau trafnidiaeth integredig newydd sy'n darparu gwasanaethau unedig amlach a chyflymach gan ddefnyddio trenau, bysiau a rheilffyrdd ysgafn.
7	Testun o dan Bolisiau 11 a 12	<p>Mae'r newidiadau i'r ffordd y gwnaeth pobl deithio o amgylch trefi a dinasoedd yn ystod pandemig COVID-19 yn arwydd o'r ~~awydd~~ potensial cyffredinol i leihau ein defnydd o geir a neilltuo mwy o le i gerdded a beicio. ~~Rydym yn bwriadu cyflwyno cyflymder diodyn cenedlaethol o 20mya ar ffyrdd cyfyngedig erbyn mis Ebrill 2023~~ Byddwn hefyd yn cyflwyno terfyn cyflymder diodyn newydd o 20 mya ar gyfer y rhan fwyaf o strydoedd.</p>
8	Polisi 13 – Cefnogi Cyfathrebu Digidol	~~Dylai Cynlluniau Datblygu gynnwys polisiau sy'n cefnogi'r gofyniad hwn.~~
9	Testun o dan Bolisi 13	<p>~~Bydd 'galluogrwydd gigabit' yn rhoi rhywfaint o hyblygrwydd i ddatblygwyr ynglŷn â'r math o dechnoleg a ddefnyddir; ffeibr fydd hyn, yn ôl pob tebyg. Ffeibr fydd 'galluogrwydd gigabit' fel rheol, ond gallai hefyd gynnwys mynediad diwifr sefydlog. Yn achos ffeibr, bydd yn golygu y bydd angen i'r datblygwr osod dwythellau tanddaearol er mwyn galluogi'r darparwr cyfathrebu i osod ffeibr~~ er mwyn cysylltu'n hawdd â thrigolion a busnesau, ac yn achos seilwaith diwifr sefydlog gall fod angen i'r darparwr cyfathrebu godi mast a/neu osod antenau bach. Mae hyn yn dileu'r angen i wneud</p>

		gwaith ôl-weithredol ar safleoedd datblygu yn y dyfodol agos er mwyn darparu ar gyfer ffeibr neu dechnolegau ~~mwyr newyddnewydd~~ sy'n dod i'r amlwg.
10	Testun o dan Bolisiau 17 a 18	O safbwynt llesiant, ~~hoffai Llywodraeth Cymrumae Llywodraeth Cymru yn awyddus i~~ weld cymaint â phosibl o ynni adnewyddadwy yn cael ei gynhyrchu a'i ddefnyddio'n lleol.....
11	Polisi 18 – Datblygiadau Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel o Arwyddocâd Cenedlaethol – meini prawf ychwanegol a newid i faen prawf 3. <i>(Mae'r newid hwn yn ymdrin â'r mater a drafodwyd yn Adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig ar dudalen 18 sy'n ymwneud â maen prawf 3 o bolisi 18, nad yw'n cael ei godi yn yr un o'r 26 o argymhellion).</i>	<i>3. Nid oes unrhyw effeithiau andwyol ar gyfanrwydd safleoedd a ddynodwyd yn Rhyngwladol (gan gynnwys safleoedd sy'n rhan o'r Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol a safleoedd Ramsar) a'r nodweddion y'u dynodwyd ar eu cyfer (ac eithrio pan nad oes unrhyw atebion amgen a bod Rhesymanau Hanfodol er Budd Cyhoeddus Tra Phwysig wedi'u dangos a bod mesurau cydbwysu priodol wedi'u sicrhau);</i> 4. Nid oes unrhyw effeithiau andwyol ~~annerbyniol~~ ar safleoedd ~~rhyngwladol na cenedlaethol cenedlaethol~~ a ddynodwyd yn statudol at ddibenion cadwraeth natur (na'r nodweddion y'u dynodwyd ar eu cyfer), cynefinoedd na rhywogaethau gwarchoddedig;
12	Testun o dan Bolisiau 17 a 18	Ailosod y testun i ddarllen:- Mae polisi 17 yn cydnabod y doreth o dechnolegau ynni adnewyddadwy sy'n bodoli eisoes ac sy'n dod i'r amlwg a all gyfrannu at ein targedau ynni a datgarboneiddio. Mae hefyd yn dangos cefnogaeth mewn egwyddor Llywodraeth Cymru i bob prosiect a thechnoleg ynni adnewyddadwy. ~~Dylai cynigion sicrhau na fydd y datblygiad yn cael unrhyw effaith andwyol annerbyniol sylweddol ar yr amgylchedd naturiol a'r~~

		cymunedau lleol o'i amgylch ac y bydd yn dod â manteision cymdeithasol, amgylcheddol, diwylliannol ac economaidd.
13	Testun o dan Bolisi 19 o dan y pennawd – ‘Cynlluniau Datblygu Strategol a Chanlyniadau Cymru'r Dyfodol’	<p>Ychwanegu at y paragraff olaf yn y golofn gyntaf:-</p> <p>Wrth reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy, mae'n rhaid i Gynlluniau Datblygu Strategol a Lleol sicrhau bod materion sy'n ymwneud â capasiti amgylcheddol, wedi cael eu hasesu a'u hystyried yn llawn, er enghraifft, nad eir y tu hwnt i gapasiti amgylcheddol ar gyfer maethynnau a materion eraill sy'n ymwneud ag ansawdd dŵr. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi'r cyd-destun polisi ar gyfer bioamrywiaeth a rhwydweithiau ecolegol.</p>
14	Testun o dan Bolisiâu 22 a 34	<p>Testun o dan Bolisi 22</p> <p>Dylai penderfyniadau strategol ar leoliad datblygiadau, gwasanaethau allweddol a seilwaith gefnogi ardaloedd adeiledig presennol a chael eu gwneud yn rhanbarthol, gan sicrhau eu bod wedi'u lleoli yn y lleoliadau mwyaf hygyrch a chynaliadwy, eu bod yn cefnogi camau gweithredu i fynd i'r afael ag anghydraddoldeb ac amddifadedd a'u bod yn gwella cysylltiadau ag ardaloedd cyfagos yn Lloegr. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi'r cyd-destun polisi ar gyfer sefydlu lleiniau glas. Cyn llunio Cynllun Datblygu Strategol, dylid trin yr ardaloedd a ddangosir i'w hystyried ar gyfer lleiniau glas fel petaent wedi'u dynodi'n lleiniau glas gan y Cynllun Datblygu Strategol. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi'r amgylchiadau a'r mathau cyfyngedig o waith datblygu a all fod yn briodol mewn lleiniau glas a dylid cymhwyso hyn at ardaloedd a nodwyd i'w hystyried ar gyfer lleiniau glas.</p> <p>Testun o dan Bolisi 34</p> <p>Dylai penderfyniadau strategol ar leoliad datblygiadau, gwasanaethau allweddol a seilwaith gefnogi ardaloedd adeiledig presennol a chael eu gwneud yn rhanbarthol,</p>

		<p>gan sicrhau eu bod wedi'u lleoli yn y lleoliadau mwyaf hygyrch a chynaliadwy, eu bod yn cefnogi camau gweithredu i fynd i'r afael ag anghydraddoldeb ac amddifadedd a'u bod yn gwella cysylltiadau ag ardaloedd cyfagos yn Lloegr. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi'r cyd-destun polisi ar gyfer sefydlu lleiniau glas. Cyn llunio Cynllun Datblygu Strategol, dylid trin yr ardaloedd a ddangosir i'w hystyried ar gyfer lleiniau glas fel petaent wedi'u dynodi'n lleiniau glas gan y Cynllun Datblygu Strategol. Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi'r amgylchiadau a'r mathau cyfyngedig o waith datblygu a all fod yn briodol mewn lleiniau glas a dylid cymhwysu hyn at ardaloedd a nodwyd i'w hystyried ar gyfer lleiniau glas.</p>
15	Testun o dan bolisi 24	<p>Lleolir y safle ym Mharc Cenedlaethol Eryri a dylai unrhyw waith datblygu mawr yma ddilyn yr egwyddorion ym Mholisi Cynllunio Cymru. Ar y cam cynllunio manwl, ~~bydd~~ byddai angen ystyried y dyluniad a'r effaith ar amgylchedd a thirwedd y Parc Cenedlaethol, gan gynnwys camau lliniaru posibl</p>